

32. møde

Onsdag den 3. december 1980 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Første behandling af:**

Forslag til lov om ændring af lov om kirkers bestyrelse m.m. [af Steffensen (KrF) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 53).

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner.

(Lovforslag nr. L 81).

4) Første behandling af:

Forslag til lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse.

(Lovforslag nr. L 82).

5) Første behandling af:

Forslag til lov om museumsvesenet i Grønland.

(Lovforslag nr. L 84).

6) Første behandling af:

Forslag til lov om folkehøjskoler i Grønland.

(Lovforslag nr. L 79).

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til dræning og vanding.

(Lovforslag nr. L 80).

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

I skrivelse af d.d. meddeler ministeren for skatter og afgifter, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom. (Ophævelse af fonde og ændring af fordeling af provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften).

(Lovforslag nr. L 99).

Erhvervsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af sønæringsloven. (Lovforslag nr. L 40).

Forslag til lov om ændring af lov om søfartsuddannelse. (Lovforslag nr. L 41).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):**

Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om frigørelsesafgift m. v. af fast ejendom. (Ophævelse af fonde og ændring af fordeling af provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften).

(Lovforslag nr. L 99).

Lovforslaget går ud på, at provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften ikke længere skal anbringes i fonde, samt at den halvdel af provenuet, der hidtil er tilfaldet amtskommunerne, i fremtiden skal tilfalde statskassen.

Provenuet af frigørelses- og afståelsesafgiften deles efter de gældende regler ligeligt mellem vedkommende kommune og amtskommune, i hovedstadsområdet dog hovedstadsrådet. Midlerne anbringes i fonde og anvendes til forskellige byudviklingsformål, for amtskommunernes vedkommende i form af udlån til kommunerne på lempelige vilkår.

Fondsansendelse bør efter den i 1977 vedtagne budget- og regnskabsreform så vidt muligt undgås, og det foreslås, at kommunens halvdel af provenuet for fremtiden skal være til fri rådighed for kommunen.

Med hensyn til de eksisterende fonde foreslås det, at de kommunale fonde frigives og overlades til kommunerne til fri rådighed, mens det i den nuværende økonomiske situation vil være uhensigtsmæssigt, om de temmelig store amtskommunale fonde frigives.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Det foreslås derfor, at de anvendes som hidtil.

Forslaget, der vil give statskassen en årlig merindtægt på 90 mill kr., vil ikke have væsentlige administrative konsekvenser.

Endvidere foreslås det, at der i loven ind sættes en bestemmelse om, at de for den almindelige indkomstskat til staten gældende regler finder anvendelse på frigørelses- og afståelsesafgiften, for så vidt de er forenelige med bestemmelserne i loven om frigørelsesafgift m. v. af fast ejendom.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 264

1) Til statsministeren af:

Nymann (FP):

»Statsministeren bedes oplyse, om den af ham bebudede reallønstilbagegang til niveau som midt i halvfjerdserne er tænkt brugt til en forholdsvis lønfastfrysning eller en yderligere løndjævning, eller om det skal tillades de særlig magtfulde faglige grupper at bevare deres tilkæmpede lønfordele på bekostning af størstedelen af det erhvervsliv, der skaffer alle deres løn, men alligevel må se sin levefod sat tilbage til 1930rnes.«

Nymann (FP):

Statsministeren var så venlig i sidste spørgetid at forklare, at næsten uanset udfaldet af forhandlingerne ville den løn, der ville blive disponibel, være cirka på 1975-niveauet. Jeg vil nu spørge statsministeren, om han ikke også er bange for, at når man skal tilbage til det niveau, så bliver det ikke generelt, men man begynder at give nogle grupper lidt og tage lidt mere fra andre. Derved kommer man måske til at glemme de alvorlige problemer, som hele erhvervslivet sidder i.

Jeg vil altså gerne spørge statsministeren, om vi nu ikke bare begynder at flytte rundt på tingene i stedet for at holde det generelle 1975-niveau for alle.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det, som jeg gentagne gange har givet udtryk for, er, at den udvikling, som den internationale krise har medført i det danske bytteforhold, og den situation, der er udviklet for vores eksport, indebærer, at vore disponible realindkomster i de nærmeste år vil være på samme niveau som i midten af 1970erne. Vi ønsker at tage konsekvenserne af disse økonomiske kendsgerninger og ønsker igennem den økonomiske politik at sørge for, at tilpasningen til denne situation sker på en måde, der fordelingspolitisk og socialt er rimelig og forsvarlig. De begrænsninger, der nødvendigvis må ske i de offentlige udgifter, skal derfor også tilrettelægges, så de ikke rammer de socialt svageste grupper i samfundet. Samtidig ønsker regeringen selvfølgelig også – i det omfang regeringen måtte have indflydelse på det – at der gennem en videreførelse af den solidariske lønpolitik tages hensyn til de lavestlønnede.

Det er svaret, og det er nok ikke tilfredsstillende for hr. Nymann, der ønsker at opretholde uligheden.

Nymann (FP):

Nu vil statsministeren jo gøre sig til dommer over, hvad der er rimeligt og urimeligt, og det har jeg ikke noget imod, men i alle tilfælde ved jeg, vi står i en situation, hvor erhvervslivet er helt usandsynligt trykket. Derfor mener jeg, man må være så varsom med disse fordelinger som overhovedet muligt, således at det i alle tilfælde ikke kommer erhvervslivet til skade.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 265

2) Til statsministeren af:

Nymann (FP):

»Kan statsministeren give mig ret i, at det eneste, der kan forhandles om, er inflationsgraden, når man tager i betragtning, at arbejdsmarkedets parter nu ved, at uanset lønforhandlingernes udfald bliver reallønnen på 1975-niveau?«

Nymann (FP):

Når vi nu ved, at 1975-niveauet er det niveau, hvor vi skal bevæge os, så er det fak-

[Nymann]

tisk kun inflationsgraden, der kan forhandles om, når man forhandler løn. Jeg vil gerne have, at statsministeren bekræfter, at det, man forhandler om, faktisk kun er inflationsgraden. Der kan faktisk ikke forhandles om andet, når man ved, man skal dumpe ned på 1975-niveauet.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det er regeringens opfattelse, at der er mulighed for reelle og frie forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår ved de forhandlinger, som nu er begyndt. Vi må selvfølgelig alle sammen, også arbejdsmarkedets parter, bøje os for den kendsgerning, at der er snævre grænser for udviklingen i realindkomsterne.

Dels er det i sig selv en opgave for arbejdsmarkedets parter at nå til enighed om, hvordan de begrænsede rammer skal udfyldes, så der ikke sker en utilsigtet nedgang i reallønnen, dels kan der blive tale om opretning af skævheder, der er opstået i de senere år – for det er jo en kendsgerning, at sådan forholder det sig – dels kan der blive tale om at sikre de lavestlønnede gennem videreførelse af den solidariske lønpolitik, som jeg allerede har sagt til hr. Nymann.

Jeg tror, alle parter forstår betydningen af det reelle forhold her og også forstår, under hvilke vilkår man skal søge at nå frem til overenskomster og derved også sikre den lavest mulige inflationsgrad.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 274

3) Til statsministeren af:

Hagen Hagensen (KF):

»Finder regeringen det påkrævet og rigtigt, at skatteministeren nu tilkendegiver at ville nedsætte et udvalg af sagkyndige vedrørende forhold omkring rentefradragsretten, efter at statsministeren for ganske nylig har tilkendegivet, at der ikke er praktisk mulighed for at ophæve rentefradragsretten?«

Skriftlig begrundelse

For det konservative folkeparti er der ingen tvivl om, at rentefradragsretten skal bevares. Dette fastslog vi senest under folketingets debat om dette spørgsmål torsdag den

27. november 1980. Det gælder, hvad enten der tales om en brutto- eller en nettoløsning. Heller ikke renteskatteordningen giver nogen rimelig løsning. Dette er for længst blevet fastslået, og ordningen har ikke senere været taget frem under drøftelserne om rentefradragsretten. Det vil derfor være helt ved siden af nu at nedsætte et udvalg, der på ny skal undersøge denne ordning.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Dette spørgsmål drejer sig til en afveksling om rentefradragsretten. Jeg kan sige, at det beror selvfølgelig på en misforståelse – men sikkert en bevidst misforståelse – når hr. Hagen Hagensen siger, at regeringen har tænkt på at ophæve rentefradragsretten. Hr. Hagen Hagensen ved naturligvis godt, at det, regeringen gerne så at der var politisk mulighed for, er en omlægning af rentefradragsretten, så den virker socialt mere fornuftig og lidt mindre inflationsfremmende end den nuværende rentefradragsordning.

Jeg har givet udtryk for, at spørgsmålet ikke har en umiddelbar mulighed for at blive løst, men det betyder ikke, at regeringen ikke gerne så en fornuftig omlægning af rentefradragsretten. Vi mener, at det bør ske, men det kan ikke ske aktuelt politisk. Jeg ved godt, hvor stærkt det er muligt at mobilisere imod enhver fornuftig ændring på dette område her i tinget. Vi må erkende, at sådan er situationen.

Men det betyder ikke, at det ikke er fornuftigt, at vi lader nogle folk, såkaldte specialister, kigge på tingene og undersøge, om der ikke var muligheder for at finde en fornuftig løsning på disse problemer, så meget mere som jeg har forstået, at det, som skatteministeren har givet udtryk for, er, at han gerne vil nedsætte et udvalg, og at han gør det på grundlag af næsten en henstilling fra partiet venstre, tror jeg det var.

Hagen Hagensen (KF):

Ja, til en afveksling drejer det sig om rentefradragsretten, men der er ikke, som statsministeren sagde, noget, jeg bevidst har misforstået. Der står intetsteds i det spørgsmål, jeg har stillet, noget om, at man vil ophæve rentefradragsretten. Der står i begrundelsen, at mit parti vil bevare rentefradragsretten, og

[Hagen Hagensen]

det er jo noget helt andet. Det vedstår vi fuldt og helt.

Jeg har stillet spørgsmålet til statsministeren for at få en klar tilkendegivelse fra ham om, hvorvidt det kan være rigtigt, at der rumles videre med denne sag. Der må en klar tilkendegivelse fra statsministeren til. Statsministeren har sagt, at der jo ikke i åbningstalen har været noget om dette forhold, og der er heller ikke medtaget noget i lovkatologet herom. Han har også sagt, at det ikke er aktuelt politisk stof, fordi han erkender, at der ikke er tilstrækkeligt politisk flertal for at lave om på tingene.

Skatteministeren har givet udtryk for, at han ingen aktuelle overvejelser har. Så er det utåleligt, at der skal være uro omkring rentefradragsretten. Der er utryghed både i erhvervslivet og hos familierne, der har indrettet sig efter gældende regler. Nu må der skabes klarhed, og tingene må sættes på plads. Det er statsministeren den eneste der kan gøre med en klar og utvetydig tilkendegivelse om, at nu skal der være ro om dette forhold. Så må statsministeren sige til sine ministre, at de ikke skal gå videre med disse sager nu, for statsministeren har jo sagt, at det er regeringen og ikke de enkelte ministre, der afgør sagerne.

Der findes et væld af betænkninger om disse forhold, og flere kan da ikke være nødvendige. Der er derfor ingen grund til at nedsætte et udvalg yderligere, det er overflødigt. Jeg vil gerne bede statsministeren tilkendegive, om det er påkrævet og rigtigt at nedsætte et sådant udvalg.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne stille statsministeren to spørgsmål. Det første spørgsmål går på, om statsministeren synes, at det forslag til en renteskatteordning, som er udarbejdet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, er et godt forslag.

Dernæst vil jeg gerne spørge statsministeren, om han ikke synes, det vil være rimeligt på baggrund af den forhandling, der har fundet sted her for nylig i tinget omkring rentespørgsmålet, at foretage en reel politisk sondering for at se, om der er flertal for en sådan renteskatteordning. Det synes forhandlingen i tinget forleden dag at give et klart fingerpeg om skulle være tilfældet.

Formanden:

Jeg skal for en ordens skyld gøre opmærksom på, at begge spørgsmål falder uden for det stillede spørgsmåls rammer. Men det er selvfølgelig helt op til statsministeren, om statsministeren vil svare.

Dohrmann (FP):

Såvel statsministeren som fagministre har jo flere gange udtrykt dyb bekymring for beskæftigelsen inden for byggebranchen. Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvor mange tusinde arbejdsløse inden for den branche den interne uro såvel mellem de enkelte ministre som mellem regeringspartiet og støttepartierne har betydet. Selv om der ganske vist ikke er så mange, som påtænker at starte et byggeri for øjeblikket, så er det da helt sikkert, at den uro og den usikkerhed bevirker, at mange, mange mennesker udskyder den beslutning. Derfor spørgsmålet: hvor mange tusinde flere arbejdsløse?

Formanden:

Også her gælder det, at spørgsmålet falder helt uden for rammerne. Forretningsordnens tanke er, at man kan stille spørgsmål i tilknytning til spørgsmålet fra spørgeren. Intet af de tre spørgsmål kan siges at falde inden for rammen.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Først til hr. Hagen Hagensen. Jeg kan sige, at det er rigtigt, at regeringen ikke har noget forslag hverken i tankerne eller under forberedelse til indeværende folketingssamling. Det er helt rigtigt, som hr. Hagen Hagensen har sagt, at jeg ikke havde det med i åbningsredegerelsen her i tinget den 7. oktober 1980, og det var heller ikke med i det, vi kalder lovkatologet, oversigten over de forslag, som regeringen agter at komme med. Derimod sagde jeg noget om i åbningstalen, at vi ville arbejde videre med hele fradragsproblematikken – ikke specielt rentefradragsproblematikken – for at forenkle og gøre vores skattesystem mere hensigtsmæssigt. Det gør vi altså, men det er mere på det tekniske område. Det falder meget godt i tråd med dette, at man får nogle folk til specielt at undersøge hele spørgsmålet om rentefradragsretten, særligt med henblik på det af Arbej-

[Statsministeren]

derbevægelsens Erhvervsråd udarbejdede forslag.

Hr. Hagen Hagensen og også hr. Dohrmann var inde på, at dette skabte arbejdsløshed, fordi der var uro omkring sagen. Til det kan jeg sige, at det ville ikke skabe uro, heller ikke i byggekredse, hvis det virkelig nåede ud til alle, der har med byggeri at gøre – heller ikke de borgere i samfundet, som måske skal bygge sig en bolig, ville have anledning til nogen som helst uro – når man slog følgende ting fast: Hvis ikke det lykkes hr. Hagen Hagensen og andre at forvirre folk, så vil det ikke give uro, når man slår følgende fast:

Punkt 1. Regeringen ønsker ikke at fjerne rentefradragsretten, men derimod en omlægning af den.

Punkt 2. I det øjeblik der politisk er enighed om det, ønsker regeringen ikke at iværksætte det på en studs, men tværtimod over en betydelig årrække.

Hvis dette stod klart, og hvis det blev skrevet med lige så fede overskrifter i aviserne, som hr. Hagen Hagensens synspunkt bliver, så ville det ikke skabe nogen som helst uro eller frygt for, at dette kunne skabe arbejdsløshed.

Hr. Flygaard spurgte mig, om jeg ville udtrykke mit syn på det af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd udarbejdede forslag, om det var et godt forslag. Jeg vil sige, at jeg tror nok, det er et godt forslag. Men det er altså en meget indviklet sag, og nu vil vi foreløbig lade nogle specialister kigge på sagen og udrede, hvad der kan siges for og imod. Andet og mere skal der ikke ske nu.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg kan ikke sige tak til statsministeren for svaret, for der er faktisk ikke givet svar på det, jeg har spurgt om.

Statsministeren fastslår nu, at det, regeringen vil, ikke er at fjerne rentefradragsretten, men at lægge den om, og at man ikke vil iværksætte dette på en studs, men over en årrække. Jeg har bedt om, at der bringes ro om dette forhold med en tilkendegivelse fra statsministeren om, at nu var der ikke mere at undersøge, og dermed var sagen lagt på hylden.

Nu bringes der det særlige ind, som nogle af medspørgerne har været inde på, at man

mener, at den renteskatteordning, der er foreslået af LO, er noget, der er væsentligt, og noget, der er godt. Dertil siger statsministeren, at det har han i og for sig ikke noget at sige til, men han holder for, at det, han står for, er noget med rentefradragsrettens omlægning.

Jeg synes, statsministeren faktisk skylder os at give det svar, at der nu skal skabes helt ro om disse forhold, og jeg beklager, at statsministeren heller ikke i dag har villet skabe den absolutte ro, der giver mulighed for, at man kan disponere trygt med fremtiden for øje.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg kan sige til hr. Hagen Hagensen, at det, vi ønsker fra regeringens side, er naturligvis, at der skal være ro – at der skal være ro og saglighed omkring denne sag. Det er derfor, vi siger, punkt 1: der skal ikke gennemføres noget i indeværende folketingssamling, og punkt 2: der skal foretages en fornuftig undersøgelse af de muligheder, der foreligger, særligt med henblik på det af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd stillede forslag. Det er altså ro og saglighed og så selvfølgelig at arbejde med tingene.

Jeg må sige, at jeg ikke får det indtryk, at hr. Hagen Hagensen prøver på at medvirke til at skabe ro om sagen, men tværtimod søger at piske en stemning op eller skabe uro omkring disse ting – bl.a. ved at undlade at sige, hvad der egentlig er regeringens hensigt, nemlig en omlægning og en gradvis omlægning, ikke en pludselig afskaffelse, af rentefradragsretten.

Derimod synes jeg, hr. Ellemann-Jensen har bidraget til en saglig behandling af dette emne ved simpelt hen at foreslå, at man skulle foretage en nærmere undersøgelse af det af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd udarbejdede forslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 272

4) Til udenrigsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at begrænse lønkontoen for personalet i EF?«

[Poulsgaard]

Skriftlig begrundelse

Det ny Notat nr. 141 skriver i en artikel, at flere hundrede topembedsmænd i EF skal udskiftes, og at der foreslås en EF-efterløn på 24.500 kr. pr. måned pr. person. Dette beløb svarer til 70 pct. af en kontorcheffløn i EF – men vel at mærke efter, at skatten er betalt. Efterlønnen skal udbetales, allerede når vedkommende er fyldt 55 år.

Det ny Notat oplyser også, at efterlønnen også udbetales, selv om den forhenværende finder et nyt job. Beløbet nedsættes kun, hvis efterlønnen og den nye løn tilsammen overstiger, hvad vedkommende tjente, da han/hun var på EF-toppen.

Der kan vel nok siges at være en dårlig økonomi i EF generelt, og derfor virker det endnu mere vanvittigt med disse høje lønninger og pensioner, ligesom man prøver at presse det igennem til parlamentsmedlemmerne.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det forslag, som hr. Poulsgaard henviser til i sin begrundelse, drejer sig om for visse kategorier af EF-tjenestemænd, nemlig tjenestemænd i kategori A 3–A 5, kontorchef- og fuldmægtigklassen, at indføre en førtidspensionsordning, som giver de pågældende en økonomisk tilskyndelse til at fratræde deres stilling på et tidligere tidspunkt end under den ordning, der gælder for øjeblikket.

Formålet er at opnå dels en udskiftning af hensyn til indslusning af græske tjenestemænd, dels forbedrede forfremmelsesmuligheder for at nå frem til en mere effektiv tjenestemandstab.

Forslaget er fremsendt til Rådet, men det har ikke været genstand for realitetsbehandling på embedsmandsniveau. Det vil formentlig ske i den nærmeste fremtid. Det er således ikke afklaret, hvor mange embedsmænd der, såfremt forslaget vedtages helt eller delvis i sin nuværende form, vil opfylde betingelserne for at kunne deltage i ordningen. Når der står »flere hundrede« i begrundelsen, er det derfor et vilkårligt tal.

Jeg vil føje til, at det er nødvendigt at aflønne rimelig godt i internationale organisationer, herunder også EF, for at man kan tiltrække tilstrækkelig kvalificerede folk, men jeg vil samtidig føje til, at regeringen ved flere lejligheder i folketingets markedsudvalg

har gjort det klart, at Danmark indtager en restriktiv holdning med hensyn til lønforbedringer for EF-tjenestemænd, og denne linje agter regeringen også at fastholde i forbindelse med dette forslag.

Jeg skal erkende, at der har været en tendens i internationale organisationer, og især inden for EF, med hensyn til lønniveauer, der ikke rigtig er i trit med udviklingen f.eks. i Danmark. Vi er ikke uenige i målsætningen for forslaget, nemlig at der skal et antal græske tjenestemænd ind i EF-administrationen, men regeringen finder ikke, at den ordning, der er foreslået, er rimelig, og vi vil arbejde for en mere acceptabel løsning på problemet.

Endelig skal jeg sige, at forud for forslagens behandling i Ministerrådet vil regeringen naturligvis i overensstemmelse med praksis forelægge et forhandlingsoplæg for folketingets markedsudvalg.

Poulsgaard (FP):

Nu står jeg i en situation, jeg ikke ret tit står i. Jeg burde vel sådan set sige tak, men skal jeg sige tak for svaret, må det være med et meget, meget stort forbehold, for jeg synes faktisk ikke, selv om jeg har lyttet meget godt efter, at jeg rigtig fik svar på mit spørgsmål. Jeg er ganske klar over, at det er begrænset, hvad udenrigsministeren ene kan gøre i EF, men trods alt har vi da en stemme, der taler også dér, og jeg synes nok, udenrigsministeren glemmer lidt i sit svar her.

Nu går jeg stadig væk ud fra, at det, der står i Det ny Notat, er korrekt. Det er det, jeg bygger mit spørgsmål på. Det ny Notat skriver, at EF-efterlønnen skal være 24.500 kr. pr. måned efter skat. Det er simpelt hen fuldstændig urimeligt i forhold til, hvad vi giver danske pensionister.

Jeg var da glad ved, at udenrigsministeren i hvert fald var reserveret over for den lønstigning. Det, jeg ikke var glad ved i udenrigsministerens svar, var selvfølgelig, at nu kommer Grækenland med, og så skal de have nogle stillinger. Det er der vel ikke noget at gøre ved. Man kunne have ladet være med at sige ja til Grækenland – som fremskridtspartiet gik ind for – men det har vi nu gjort.

Hvis en kontorchef på 55 år ikke skulle være effektiv, ja, så hører alting altså op. I USA har man lige valgt en præsident på 69

[Poulsgaard]

år. Vil man virkelig sige, at en kontorchef ikke er effektiv, når han er 55 år? Jeg tror, han er mere effektiv end mange yngre. Han har trods alt nogen erfaring.

Det er fuldstændig barokt, at man siger, at en kontorchef, der går af, kan fortsætte med at hæve den gode løn, selv om han får en ny stilling, hvis blot den samlede løn ikke overstiger den løn, han har nu.

Jeg håber, ministeren har lidt mere at tilføje til det svar, han gav.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg har ikke meget at føje til, vil jeg sige til hr. Poulsgaard. Jeg kan bekræfte korrektheden i de oplysninger, som har stået i Det ny Notat. Det drejer sig om 24.500 kr. pr. måned i efterløn, efter at skatten er trukket fra, og det er også grunden til min meget negative reaktion over for et sådant forslag. Man når frem til de 24.500 kr. pr. måned ved at regne med 70 pct. af den løn, de oppebærer. Man kan så sige, at lønniveauet igennem årene altså har bevæget sig meget højt op. Der er ikke tale om lønstigninger. Der er tale om en efterlønsordning, man nu har planer om at indføre for nye kategorier. Den eksisterer nemlig allerede for A1- og A2-stillinger i EF-administrationen.

Jeg vil gentage, at regeringen stiller sig meget skeptisk over for dette forslag for at sige det mildt, og at vi har til hensigt nu, hvor det er kommet til forhandling på embedsmandsniveau – det er jo overgivet fra Kommissionen til Rådet – at arbejde for at finde en betydelig mere acceptabel løsning end den, der her er lagt op til.

Jeg vil føje til, at det er nødvendigt i et apparat som EF-administrationen, at det er tilstrækkelig smidigt, at der er mulighed for et tilstrækkeligt gennemtræk, og vi står altså rent praktisk over for vanskeligheden nu med Grækenlands medlemskab, hvor noget må gøres, for at de også får deres folk placeret. Så det er ikke noget nemt problem, men vi kan ikke uden videre acceptere det forslag, der her er kommet frem.

Poulsgaard (FP):

Jeg var da glad for, at ministeren gik op igen, for nu fik jeg da ligesom lidt større anledning til at sige tak. Nu sagde ministeren da ganske klart og tydeligt på dansk, sådan

at man kunne forstå det, at han var meget negativ over for det forslag. Så får vi bare håbe på, at den negativitet også udmønter sig i, at der bliver talt med store bogstaver nede i EF, for det trænges der til.

Jeg vil gerne tilføje, at vi er nok mange – nu har jeg selv stemt nej til EF, så derfor kan jeg nemt stå her og hovere – der er nok mange, der blev skuffet over det selskab, vi kom i, både landmænd og andre. Hvad har vi faktisk fået ud af det? Vi kan se, at der også var forsøg på at få lønnen for politikerne dernede presset op i et fuldstændig uacceptabelt niveau. Det er da glædeligt, at den socialdemokratiske gruppe gik imod den lønstigning i EF.

Hvis ministeren virkelig vil tage derved meget skeptisk, som ministeren udtrykker det, og meget negativ, så tror jeg trods alt, det må være muligt at komme til en forståelse, så vi kan undgå dette her. Det håber jeg vil lykkes.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 247

5) Til *indenrigsministeren* af:

Birthe Nielsen (SF):

»Vil ministeren bekræfte, at man i ministeriet overvejer at ændre den såkaldte kommunalfuldmagt, så der tilvejebringes lovhjæmmel for, at kommuner og amtskommuner kan iværksætte en almindelig produktionsvirksomhed som led i de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger?«

Skriftlig begrundelse

Siden kommuner og amtskommuner for alvor i 1977 blev inddraget i bekæmpelsen af arbejdsløshedens svøbe, har man udvist mange initiativer og stor opfindsomhed. Erfarne kommunalfolk siger nu, at det bliver stadig vanskeligere at finde på egnede projekter og meningsfuldt arbejde inden for den nuværende lovgivnings rammer. Dette er så meget værre, som ledigheden for tiden stiger kraftigt, og det kan derfor forventes, at kommuner og amtskommuner i de kommende år skal forøge deres indsats på beskæftigelsesområdet.

En ændring af lovgivningen, så kommuner og amtskommuner kan starte en egentlig pro-

[Birthe Nielsen]

duktion, vil derfor være en særdeles velkommen håndsrækning.

På længere sigt vil en sådan produktion oven i købet kunne vise sig at være betydelig mere lønsom end de nuværende beskæftigelsesarbejder.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Fru Birthe Nielsen synes at gå ud fra, at der ikke i dag er hjemmel til, at kommuner og amtskommuner kan sætte produktionsvirksomhed i gang som led i varetagelsen af deres opgaver efter lov om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner. Men der er en sådan hjemmel, og jeg vil gerne dér henvise til min forgængers, hr. Enggaards, svar af 24. april 1979 på et spørgsmål fra folketingets kommunaludvalg.

Der blev her givet udtryk for, at selv om udgangspunktet må være, at de produkter, der fremstilles ved projekter, der er omfattet af loven, først og fremmest må være beregnet til den pågældende kommunes eget brug, så gør det bag loven liggende formål – nemlig beskæftigelse af unge arbejdsløse – det forsvaret at afsætte de eventuelle produkter, der herudover frembringes ved disse projekter, til en rimelig pris.

Det blev i den forbindelse anført, at det af indlysende grunde er væsentligt, om der er forståelse for og accept af et givet projekt hos erhvervslivet og fagbevægelsen i det pågældende område.

De synspunkter, hr. Enggaard dengang gav udtryk for, har jeg siden fuldt ud tilsluttet mig, senest i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner.

Det, der er spørgsmålet, er altså ikke, om der er hjemmel, men mere, om den eksisterende hjemmel i tilstrækkeligt omfang imødekommer kommuners og amtskommuners behov, når man ser på de opgaver, de varetager eller bør kunne varetage som led i en beskæftigelsesfremmende politik.

Det er muligt, at det ikke er tilfældet – altså at man ikke har tilstrækkelige muligheder – og regeringen har derfor bedt det rådgivende udvalg vedrørende ungdomsarbejdsløshed om at tage spørgsmålet op til vurdering. Jeg vil ikke være i stand til at tage stil-

ling til, om der er behov for lovgivningsinitiativer på området, før udvalgets undersøgelse er afsluttet. Det er en opgave, som udvalget er blevet bedt om at give høj prioritet, for vi tillægger det stor betydning, at især unge arbejdsløse får de bedste muligheder for beskæftigelse og uddannelse.

Birthe Nielsen (SF):

Når vi fra socialistisk folkepartis side har stillet spørgsmålet, skyldes det naturligvis den senere tids presseomtale og også, at arbejdsministeren så sent som i fredags har omtalt, at man i ministeriet arbejder på at udvide kommuners og amters muligheder for at sætte produktionsvirksomhed i gang.

Vi har fra SFs side i nogen tid selv overvejet at fremsætte et sådant lovforslag, men vi finder naturligvis, at det er overflødigt, hvis regeringen har samme gode idé.

Jeg har også hæftet mig ved, at flere fremtrædende socialdemokrater, bl. a. formanden for Kommunernes Landsforening, rådmand Thorkild Simonsen, har støttet tanken, og vi mener i SF, at det haster med en ny lov, uanset at andre – herunder arbejdsgivere og den borgerlige presse – er betænkelige. Derfor har jeg været meget interesseret i at få et positivt svar fra ministeren.

Nu forstår jeg, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal se på kommuners og amters muligheder i forbindelse med bekæmpelse af arbejdsløsheden. Derfor vil jeg spørge ministeren, om der er sat nogen tidsramme for, hvor længe det udvalg skal sidde, inden det kommer med et udspil. Vi skal gerne i gang med at afhjælpe noget af arbejdsløshedens svøbe.

Jeg ved, at der i mange kommuner og amter er udvist mange initiativer og stor opfindsomhed, men erfarne kommunalfolk siger, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at finde på egnede projekter og meningsfyldt arbejde for de unge.

Jeg synes, at den omtale, der har været af f. eks. Hanstholm kommunes projekt, viser, at det kan betale sig, at det kan nytte noget at gå nye veje, og at det kan nytte noget at lægge en idébank ud, således at man inden for det bestemte amtskommunale eller kommunale område har mulighed for at gøre andet end det, man gør i dag.

Formanden:

Taletiden er overskredet.

Nymann (FP):

Der er ingen tvivl om, at hvis man vil udkonkurrere de sidste rester af spirer til at starte et privat stykke arbejde, så er det her måden.

Derfor må man gøre sig klart, at går man længere ind i, at kommuner ved skatteyderpenge bare kan begynde at antage arbejdsløse til at begynde en produktion i konkurrence med de i forvejen trykkede erhverv, så ødelægger man de spirer af erhvervet, der er tilbage, fuldstændigt.

Det er det værste, der overhovedet kan ske, hvis man vil bevare de sidste rester af det erhvervsliv, vi har.

Formanden:

Jeg beder hr. Nymann overholde forretningsordenen. Der var ikke noget spørgsmål i hr. Nymanns indlæg.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til fru Birthe Nielsen, at der er ikke nedsat en arbejdsgruppe. Så har jeg i hvert fald ikke udtrykt mig i overensstemmelse med det, jeg havde tænkt mig at sige. Jeg mener rent faktisk, at jeg sagde, at det var henvist til det rådgivende udvalg vedrørende ungdomsarbejdsløshed – det er et udvalg, som regeringen har til sin rådighed – og jeg føjede til i slutningen af mit første indlæg, at vi har sagt til udvalget, at vi ville bede om, at den sag fik høj prioritet.

Jeg er meget enig i det, der blev sagt i den indskudte bemærkning fra hr. Nymann om, at der er en balancekunst her, for på den ene side er det rimeligt, at man gør alt, hvad det overhovedet er forsvarligt at gøre for at give unge en uddannelse, herunder give dem mulighed for optræning og beskæftigelse, som de selv synes der er mening i, og dertil hører, at de produkter, de leverer – hvad enten det er anlægsarbejde eller noget andet – finder fornuftig anvendelse.

På den anden side er det også klart, at balancekunsten består deri, at man ikke på en uhensigtsmæssig og forkert måde sætter eksisterende eller fremtidigt erhvervsliv i vanskeligheder. Det er det, der er vores problem, men der er ingen grund til at tvivle på,

at regeringen ikke kender den side af problematikken.

Jeg kan altså love, at der hurtigt vil blive taget stilling til de ting, som vi har bedt det rådgivende udvalg vedrørende ungdomsarbejdsløsheden om at tage stilling til.

Birthe Nielsen (SF):

Jeg takker for ministerens svar og opfatter det i hvert fald som positivt, at man er i gang med at prøve at ændre det sådan, at de unge kan komme i gang med noget mere meningsfyldt end de beskæftigelsesprojekter, der i øjeblikket er i gang, fordi kommunerne er ved at løbe tør for ideer.

Med den store ungdomsarbejdsløshed, vi har – vi bruger næsten 1 mia kr. til beskæftigelsesarbejder i kommuner og amter og næsten 2 mia kr. til understøttelse og bistandshjælp – ville det være rimeligt, at man hjalp kommunerne mere ved fra statens side at sætte noget mere arbejde i gang for de unge, så de senere er nemmere at placere på arbejdsmarkedet.

I den forbindelse vil jeg henvise til det, man har fremført fra Hanstholm kommune: hvis staten var mere initiativrig og også støttede økonomisk – den giver jo 50 pct. til bistandsydelsen – kunne de penge eventuelt overføres til produktion, som kommunerne kunne lave, f. eks. genbrug. Energibesparende foranstaltninger og mange andre ting kunne man gå i gang med i kommunerne.

Jeg håber, der kommer noget ud af arbejdet i det rådgivende udvalg, som indenrigsministeren henviste til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 278

6) Til *justitsministeren* af:

Knud Lind (FP):

»Vil ministeren tilbagegive de af forretningsfører Kaj Buch, SiD, fremførte urimelige påstande i Radioavisens nyhedsmagasin den 25. november 1980 om, at fremmedpolitiet skulle have udvist »slendrian, og at nogen i fremmedpolitiet skulle være gået videre, end deres kompetence tillod«, angående tilladelse til, at indiske arbejdere kunne demontere en kartonmaskine hos DFP på Nørrebro i København, og agter ministeren i den

[Knud Lind]

anledning at skærpe fritagelsesregler for arbejdstilladelse i bekendtgørelse af 23. maj 1980, § 39, stk. 2, pkt. 4?»

Skriftlig begrundelse

Der har gennem længere tid været rettet angreb mod fremmedpolitiets fortolkning af reglerne om udlændinges adgang til og ophold i Danmark. Disse regler er imidlertid udformet af justitsministeriet og godkendt af justitsminister Henning Rasmussen, senest ved bekendtgørelse nr. 196 af 23. maj 1980 om udlændinges adgang til og ophold i Danmark. Fremmedpolitiet arbejder således ud fra de regler, som justitsminister Henning Rasmussen har afstukket, og ministeren er således den rette ansvarlige for eventuelle huller i reglerne.

Der har i den senere tid været rettet skarpe angreb i pressen mod fremmedpolitiets arbejdsmetoder, uden at ministeren i de samme medier har oplyst befolkningen om, at fremmedpolitiet blot følger de regler, som ministeren har afstukket.

Det reelle i sagen om de indiske montører er, at der er tale om en demontering af en kartonmaskine. I henhold til § 39, stk. 2, pkt. 4, i bekendtgørelsen er følgende udlændinge fritaget for arbejdstilladelse: montører, konsulenter og instruktører, der er indrejst for at montere, efterse eller reparere maskiner, udstyr el. lign. for at informere om brugen heraf.

Det er således et spørgsmål, om reglerne bør konkretiseres, således at der ikke kan ske omgåelse af reglerne.

Det er forståeligt, hvis danske arbejdere harmes over regeringens indvandrerpolitik, der i en tid, hvor vi har ca. 170.000 arbejdsløse danskere, tillader, at udenlandske statsborgere tager det arbejde, som kunne være udført af dansk arbejdskraft.

Knud Lind (FP):

Spørgsmålet drejer sig om justitsministerens ministeransvar i forhold til fremmedlovgivningen, hans ansvar for bekendtgørelse af 23. maj 1980 om udlændinges adgang til og ophold i Danmark og de huller, der eventuelt kunne være angående fritagelse for arbejdstilladelse i henhold til bekendtgørelsens § 39, stk. 2, pkt. 4, der fritager visse personer

for arbejdstilladelse, f. eks. montører, instruktører m.v.

Det konkrete er, at firmaet DFP har solgt en kartonmaskine til en indisk fabrikant på betingelse af, at maskinen demonteres og afhentes af købers regning; jfr. § 39 er arbejdskraft til montering fritaget for at søge arbejdstilladelse. Det er så spørgsmålet, om man fortolker bekendtgørelsen sådan, at man ligestiller demontering og montering.

Hvis fremmedpolitiet har overholdt de af justitsministeren fastsatte regler om fritagelse for arbejdstilladelse, ville det være på sin plads, om ministeren tog afstand fra de gentagne angreb, som er blevet rettet mod fremmedpolitiet af ministerens partikolleger hr. Buch og, tidligere, fru Jytte Andersen.

Spørgsmålet vedrører også, om man af hensyn til arbejdsløsheden – på nu 170.000 – bør stramme de regler, såfremt der er huller i dem.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Knud Lind, at når man siger om mennesker, at de er partikolleger, skal man lige sikre sig, at den påstand kan holde for en nærmere prøvelse. Det er sådan en indledende bemærkning.

Jeg kan i øvrigt bekræfte, at der i den gældende bekendtgørelse om udlændinges adgang til Danmark findes en særlig bestemmelse om, at udlændinge i visse tilfælde kan arbejde her i landet i indtil 3 måneder uden arbejdstilladelse. Det gælder f.eks. for montører, konsulenter og instruktører, der er indrejst for at montere, efterse eller reparere maskiner, udstyr el. lign. eller for at informere om brugen heraf.

I sådanne tilfælde er det altså ikke nødvendigt for de pågældende udlændinge at henvende sig til politiet for at få arbejdstilladelse, men hvis bekendtgørelsens regler overtrædes, vil det være muligt at gøre strafansvar gældende over for dem, der overtræder reglerne.

Justitsministeriet har for et par dage siden modtaget en klage i anledning af den konkrete sag, som omtales i spørgsmålet, og jeg har bedt tilsynet med udlændinge om at kommentere klagen. Denne kommentar foreligger endnu ikke. Jeg kan derfor ikke i dag kommentere den konkrete sag yderligere.

[Justitsministeren]

Men jeg kan oplyse, at sagen vil blive drøftet ved et møde mellem repræsentanter for SiD, arbejdsministeren og mig i begyndelsen af næste uge. På baggrund af disse drøftelser og andre undersøgelser vil det så blive overvejet, om der er behov for at tage de gældende regler op til vurdering, bl.a. for at sikre, at de er udformet sådan, at de ikke giver anledning til misforståelser, og sådan, at man bedre kan konstatere, om der eventuelt sker misbrug af reglerne.

Jeg har altså ikke i dag mulighed for at sige noget om den konkrete sags forløb, dens konkrete indhold og holdbarheden af de konkrete klager, der er rettet i sagen.

Knud Lind (FP):

Rent indledningsvis vil jeg sige til hr. ministeren, at jeg går ud fra, at fru Jytte Andersen er partikollega.

Resten var jo ikke meget svar på spørgsmålet, og jeg vil derfor anmode ministeren om – når ministeren nu har fået besked – eventuelt at give et svar, muligvis skriftligt, idet det interesserer ret mange.

Der er reelt det spørgsmål, om der er et hul i bekendtgørelsens § 39 om fritagelse. Disse indiske arbejdere har altså 3 måneder, hvori de kunne foretage monteringsarbejde, og så er spørgsmålet, om man sidestiller demonteringsarbejde med monteringsarbejde. Det fik jeg ikke svar på fra ministeren. Det kunne man dog nok have svaret på, for det er jo her, hunden ligger begravet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 269

7) Til *landbrugsministeren* af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren ved de kommende forhandlinger i EF om de fremtidige priser på landbrugsvarer tilstræbe, at der opnås forholdelser i en størrelsesorden på ca. 15 pct., således at først og fremmest danske landmænd, som producerer animalske produkter, kan få dækning for de omkostningsstigninger, der er sket i de senere år, og som nu truer hele denne valutaskabende gren af vort erhvervsliv med udslettelse?«

Skriftlig begrundelse

Det er en katastrofe for hele samfundet, at dansk landbrug er ved at blive kørt helt i sænk. Hovedårsagen til, at ikke alene dette erhverv, men også alle andre enten helt lukker eller indskrænker, er naturligvis, at skiftende regeringer ikke har magtet deres opgaver. Ikke alene herhjemme, men også i EF har disse regeringer ved ligegyldighed eller manglende evner hjulpet udenlandske konkurrenter med at ødelægge de hjemlige erhverv, Danmark har så hårdt brug for.

Baggrunden for, at spørgsmålet stilles, er et spinkelt håb om, at regeringen omsider erkender, at Danmark ikke kan undvære de store valutaindtægter, som landbruget fremkaffer, således at også landbrugsministeren vågner op og sørger for, at landbruget får rimelige vilkår at arbejde under.

Dohrmann (FP):

Jeg tror, alle kan indse, at den situation, landbruget befinder sig i for øjeblikket, er en stor katastrofe for hele samfundet. Jeg forsøger ikke at bebrejde den nuværende landbrugsminister mere, end jeg vil rette bebrejdelser mod de forhenværende landbrugsministre. Men når man tager i betragtning, hvorledes man har solgt Danmarks fiskeri nede i EF, og at vi også i mange forskellige landbrugsspørgsmål har haft en vaklende holdning, mener jeg, det vil være meget naturligt, at ministeren her i folketings salen bliver mindet om, at det absolut må være i dansk interesse at få så høje priser som vel muligt i EF for vore landbrugsvarer.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Hr. Dohrmanns her fremførte mundtlige begrundelse gik bl.a. ud på, at vi skulle have solgt Danmarks fiskeriinteresser i EF.

Hr. Dohrmann udtaler sig enten af uvidenhed eller mod bedre vidende, for hvis hr. Dohrmann satte sig lidt ind i problemerne, ville han vide, at dansk fiskeri i 1980 vil sætte en hidtil uset rekord i fangst, eksport og fortjeneste, så hr. Dohrmann kunne have sparet sig disse bemærkninger.

Det spørgsmål, som rent faktisk er stillet, drejer sig om, hvorvidt jeg ved de kommende prisforhandlinger vil tilstræbe, at der opnås forholdelser på ca. 15 pct.

Jeg er enig med spørgeren i, at Danmark ikke kan undvære de store valutaindtægter,

[Landbrugsministeren]

som landbruget fremskaffer. Det er også rigtigt, at der er sket store omkostningsstigninger, således at landbruget har et generelt pris- og indkomstproblem. Det gælder også for landbruget i de andre EF-lande, og det er derfor naturligt at henføre dette generelle problem til EF-prisforhandlingerne.

Jeg har endnu ikke fået Kommissionens beregninger over det såkaldte objektive kriterium, efter hvilket man beregner behovet for prisstigninger, og kan derfor ikke kommentere konkrete tal for forhøjelsen. Regeringen vil arbejde for det bedst mulige resultat for Danmark under de kommende forhandlinger.

Sagen er dog ikke så enkel, som spørgeren synes at tro. Det er ikke kun et spørgsmål om landbrugsministerrådets gode vilje, om prisforhøjelserne bliver på 15 pct. eller de bliver på mere eller mindre. EFs budget er begrænset af momsloftet på 1 pct., og et stort flertal af medlemslande har tilkendegivet, at dette loft ikke kan hæves i den nuværende situation. Situationen på landbrugsmarkedene er sådan, at prisforhøjelsen kun kan gennemføres i praksis, hvis priserne støttes gennem opkøb og tilskud i afsætningsledet.

Det vil derfor ikke være en tilfredsstillende løsning for dansk landbrug, at Rådet beviler prisforhøjelser, der ikke kan gennemføres i praksis på grund af manglende midler på budgettet, sådan som vi allerede har set det i den øjeblikkelige situation.

Dohrmann (FP):

Jeg siger tak for den del af ministerens svar, hvori det blev sagt, at ministeren vil arbejde for det bedst mulige resultat for Danmark. Jeg går ud fra som givet, at ministeren dermed mener danske producenter. Vi har også noget, der hedder forbrugere, og vi har en forbrugerorganisation, som vil protestere mod enhver prisforhøjelse på fødevarer. Men når ministeren svarer på den måde, tager jeg det som helt givet, at ministeren tænker på, at det, det først og fremmest drejer sig om, er at få så mange penge hjem i kassen som vel muligt.

Jeg vil give ministeren ret i, at der ligger også andre problemer i de forhandlinger, der skal finde sted. Man får nemt en fødevarer-pukkel, og derom vil jeg stille ministeren et tillægsspørgsmål: var det ikke muligt at få

stoppet nogle af de store mængder fødevarer, som bliver importeret fra områder uden for EF?

Jeg har nogle tal, som siger, at i 1979 havde EF f.eks. importeret 227.000 t smør fra New Zealand. Ligeledes skulle EF have importeret 70.000 t svinekød fra Kina.

Hvordan i alverden kan det lade sig gøre, når man rent faktisk i EF har en overproduktion i forvejen, som er med til at trykke priserne, og som er begrundelsen for, at man – eller i hvert fald et flertal – i EF er interesseret i at sænke priserne på landbrugsprodukter? Det kan jeg ikke rigtig få til at passe sammen, og jeg vil spørge ministeren, om han også vil arbejde for, at disse store mængder importerede fødevarer bliver begrænset.

Grove (KF):

I forbindelse med prisforhandlingerne har det også stor betydning, at de prisforhøjelser, der måtte blive gennemført, bliver vedtaget i så god tid, at de kan træde i kraft, når de gamle aftaler udløber. Vi har erfaring for, at landbrugsforhandlingerne om priserne i EF ofte løber ud over den termin, hvor de egentlig skulle være trådt i kraft, og det kan jo koste dansk landbrug mange penge.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke ministeren denne gang vil forsøge at få fremskyndet de forhandlinger om prisforhøjelse, således at de er afsluttet i god tid, og således at det kan komme dansk landbrug til gavn, at man i god tid ved, hvad de kommende priser på landbrugsvarerne inden for EF bliver.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Lad mig sige til hr. Dohrmann, at det er klart et af de problemer, der har været på EF-markedet først og fremmest for svinekød, at der er sket en for stor import til for lave afgifter. Vi har for nogen tid siden gjort Kommissionen opmærksom på dette problem, og Kommissionen har også lovet, at den situation bringes til ophør.

Systemet fungerer på den måde, at import ind i EF belægges med afgifter af en vis størrelse for ikke at skabe konkurrence på det indenlandske marked. Kommissionen har i tilfældet svinekød været alt for langsommelig til at reagere, bl. a. fordi Kommissionen ikke

[Landbrugsministeren]

tidligt nok har haft fornødne oplysninger fremme, har man oplyst.

Med hensyn til smørret fra New Zealand må jeg sige, at det kvantum, hr. Dohrmann nævner, er alt for stort. Det kvantum, det drejer sig om, er langt under halvdelen af det tal, hr. Dohrmann nævner. Det ville han have vidst besked med, hvis han havde spurgt sine kolleger i markedsudvalget, som netop har behandlet dette problem på adskillige møder.

Jeg vil sige til hr. Grove, at jeg er fuldstændig enig med ham om, at man må tilstræbe, at disse prisforhandlinger foregår så hurtigt og sluttes så betids, at de prisforhøjelser, der skal ske, kan træde i kraft ved udløbet af det høstår, som vi taler om, når det drejer sig om landbrugspriser. Det er et mål, som ministerrådet har sat sig ved hver eneste prisforhandling, jeg har deltaget i. Det er ikke lykkedes ret mange gange; så vidt jeg husker, er det kun lykkedes den ene gang, hvor jeg selv var formand for ministerrådet. Da lykkedes det nogenlunde i hvert fald, men det skyldes nok ikke, at jeg var formand. Årsagen til forsinkelsen er, at disse prisforhandlinger traditionelt er meget vanskelige.

Jeg kan i hvert fald give tilsagn om, at man ikke skal møde nogen forsinkende initiativer fra dansk side, medmindre vi bliver bragt i en situation, der gør, at vi nødvendigvis ikke kan acceptere et forlig. Det kan man jo ikke garantere for på forhånd, så meget mindre, som vi slet ikke er begyndt på forhandlingerne endnu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 276

8) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Gammelgaard (KF):

»Hvornår vil ministeren indfri løftet om at inddrage investeringsforeningerne under skattegodtgørelsesordningen?«

Skriftlig begrundelse

I februar 1979 fik aktieinvesteringsforeningerne tilsagn fra den daværende skatte- og afgiftsminister om, at der i årets løb – altså i løbet af 1979 – ville blive tilvejebragt ligestilling mellem foreningernes medlemmer og de

direkte aktionærer med hensyn til skattegodtgørelsen.

Et forslag herom er også stillet i en redegørelse fra arbejdsgruppen vedrørende den skattemæssige behandling af investeringsforeninger og deres medlemmer (redegørelse nr. 879/juni 1979). Tillige går et EF-direktivforslag ind herfor.

Fortsætter man med at holde de udloddede investeringsforeningers medlemmer ude fra skattegodtgørelsesordningen, vil investeringsforeningerne ophøre med at investere i aktier, hvilket vil være til skade for såvel det private erhvervsliv som samfundsøkonomien.

Ministeren for skatter og afgifter (Jørgen Peder Hansen, fg.):

Spørgsmålet om ændring af de regler, der gælder om skattegodtgørelse til aktionærer, overvejes som bekendt i forbindelse med regeringens overvejelser om ændring af reglerne om beskatning af aktieavancer.

Jeg kan oplyse, at det herved også overvejes, om der bør indrømmes skattegodtgørelse til medlemmer af certifikatudstedende investeringsforeninger, som udlodder modtaget udbytte til medlemmerne.

Gammelgaard (KF):

Må jeg sige til den fungerende skatte- og afgiftsminister, at jeg håber sandelig, overvejelserne fører til et positivt resultat, for det ligger således, at i februar 1979 fik aktieinvesteringsforeningerne tilsagn fra den daværende skatte- og afgiftsminister om, at der i årets løb, altså i løbet af 1979, ville blive tilvejebragt ligestilling mellem foreningernes medlemmer og de direkte aktionærer med hensyn til skattegodtgørelsen.

Det ligger også således, at der er stillet forslag herom i en redegørelse fra det, der hedder arbejdsgruppen vedrørende den skattemæssige behandling af investeringsforeninger og deres medlemmer, redegørelse nr. 879 af juni 1979. Her lægger man direkte op til, at der naturligvis må ske en ligestilling mellem dem, der investerer direkte i aktier, og dem, som investerer i aktier igennem investeringsforeninger.

Tillige bør regeringen være opmærksom på – hvis den ikke er det – at et EF-direktivforslag går ind herfor.

[Gammelgaard]

Fortsætter man med at holde de udlodende investeringsforeningers medlemmer ude fra skattegodtgørelsesordningen, vil investeringsforeningerne naturligvis i højere og højere grad ophøre med at investere i aktier, og det vil være til skade for såvel det private erhvervsliv som samfundsøkonomien.

Jeg kunne derfor godt tænke mig, at ministeren på den baggrund, jeg her har opridset, gav et endnu mere positivt og mere bindende svar.

Ministeren for skatter og afgifter (Jørgen Peder Hansen, fg.):

Som det fremgik af hr. Gammelgaards indlæg, er der ikke stilhed om dette spørgsmål. Der arbejdes fra mange sider på skabelsen af et grundlag for en stillingtagen.

Jeg kan ikke på skatteministerens vegne gå længere end til at sige, at spørgsmålene indgår i de overvejelser, som regeringen har i øjeblikket, således som jeg refererede til det for et øjeblik siden.

Gammelgaard (KF):

Man skal altså ikke begynde forfra. Der er givet klare løfter, og derfor synes jeg nok, det er noget af et tilbageslag, ministeren nu foretager, hvis man ikke engang kan leve op til de løfter, der er givet aktieinvesteringsforeningerne. Jeg synes nok, ministeren i det mindste burde stå ved det, som den tidligere skatte- og afgiftsminister klart har givet aktieinvesteringsforeningerne løfte om.

Ministeren for skatter og afgifter (Jørgen Peder Hansen, fg.):

Der er efter min opfattelse intet grundlag for på baggrund af den besvarelse, jeg er kommet med i dag, at anføre, at der skulle være uoverensstemmelser. Jeg har kun understreget, at ministeren for skatter og afgifter har de ting med i overvejelserne, som spørgsmålet drejer sig om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 277

9) Til *boligministeren* af:

Keld Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren give et konkret eksempel på, at byplanborgmesteren i Københavns

kommune har saboteret projekter til socialt boligbyggeri, så boligvotaen på den baggrund ikke har kunnet udnyttes for året 1980?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge dagbladet Land og Folk udtaler boligministeren den 4. oktober 1980: »Jeg har måttet overlade 200 sociale boliger til provinsbyerne, fordi der ikke er lavet lokalplanarbejde til at opfylde den nuværende københavnske byggevota for 1980.«

Disse udtalelser har på baggrund af den store arbejdsløshed sæt dyb mistillid blandt københavnske bygningsarbejdere til den københavnske byplanlægning, hvilket ministeren også er vidende om.

I et interview til TV-Aktuelt 6 dage senere fremsætter boligministeren yderligere den påstand, at overførslen af de 200 boliger fra kvotaen i København til provinsen skyldes »uvilje i byplanborgmester Viljo Sigurdssons afdeling med hensyn til at opfylde lokalplangrundlaget«.

På trods af at boligministeren blev bedt om at fremlægge dokumentation for sine udtalelser i 2 breve til ministeren den 14. oktober og den 12. november, har ministeren ikke fundet det nødvendigt at dokumentere sine udtalelser.

I en udtalelse til beboerbladet Boligen skærper ministeren endda sine udokumenterede påstande og fremsætter den udtalelse, at det drejer sig om »sabotage« fra byplanborgmesterens side. Når ministeren på trods af sine udtalelser har valgt at sidde 2 skriftlige henvendelser overhørig, skal jeg derfor bede ministeren om mundtlig dokumentation for sine udtalelser.

Vil boligministeren konkret oplyse, hvilke lokalplaner VS-byplanborgmester Viljo Sigurdsson skulle have forsinket ud over de frister, der har været for udnyttelsen af byggevotaen for socialt boligbyggeri for året 1980 i Københavns kommune?

Keld Albrechtsen (VS):

Boligministeren har flere gange offentligt givet udtryk for, at VS-byplanborgmester Viljo Sigurdsson skulle have et medansvar for, at det ikke er lykkedes for Københavns kommune at opfylde byggevotaen fuldt ud for det almenyttige byggeri i 1980. Senest har

[Keld Albrechtsen]

boligministeren i et interview i beboerbladet Boligen, nr. 4, oktober kvartal 1980, udtalt – jeg citerer fra side 4:

»For øjeblikket er der et vældigt opdæm-met behov i København, bl. a. på grund af sabotagen fra magistratens 4. afdeling.«

Sigtet med boligministerens udtalelser er helt klart at så mistillid til byplanlægningen i København, og udtalelserne har specielt sået mistillid til den førte byplanlægning blandt de københavnske bygningsarbejdere. Bolig-ministeren forsøger at skabe det indtryk, at ansvaret for det manglende byggeri og dermed ansvaret for arbejdsløsheden i byggefaga-gene ligger hos VS og i Villo Sigurdssons magistratsafdeling.

Disse meget alvorlige beskyldninger har imidlertid intet hold i virkeligheden. VS har i flere udspil til boligministeren gjort rede for, hvorfor København ikke har kunnet opbruge kvotaen på 1.200 boliger. VS har dokumente-ret, at den manglende opfyldelse af kvotaen ikke skyldes magistratens 4. afdeling, men tværtimod en række andre myndigheder, som har standset eller opgivet projekterne.

VS har siden oktober rykket boligministe-ren for en dokumentation for påstandene, og det eneste svar har været disse skarpede be-skyldninger i beboerbladet Boligen.

Det er på den baggrund, jeg nu beder mi-nisteren om at give et konkret eksempel på, at byplanborgmesteren i Københavns kom-mune har saboteret projekter til socialt bolig-byggeri, så at boligkvotaen ikke har kunnet udnyttes i 1980.

Boligministeren (Ritt Bjerregaard, fg.):

Boligminister Erling Olsen er borte-rejst i denne og næste uge, og jeg ser mig ikke i stand til som fungerende boligminister at oplyse, hvilke eksempler boligministeren kan have haft i tankerne.

Keld Albrechtsen (VS):

Jeg synes efterhånden, at det i stigende grad bliver pinligt, at boligministeren og re-geringen ikke er i stand til at besvare dette helt konkrete spørgsmål, som man dog må have overvejet, inden man fremsatte disse beskyldninger mod Villo Sigurdsson og hans magistratsafdeling i Københavns kommune. Jeg synes, man efterhånden må stille det spørgsmål: hvornår agter regeringen overho-

vedet at fremlægge en sådan dokumentation? Vi har rykket for den siden oktober, men vi har aldrig fået gnist af dokumentation for de beskyldninger. Jeg vil nu spørge regeringen helt præcist: hvornår agter boligministeren og regeringen at fremlægge den fornødne dokumentation for disse alvorlige beskyld-ninger, og hvor længe kan regeringen blive ved med at leve med, at disse beskyldninger fortsat fremstår fuldstændig udokumentere-de?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 281

10) Til *socialministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Med hvilken begrundelse har ministeren i bekendtgørelse af 5. november 1980 om betaling for ophold på daginstitutioner m.v. i § 3, stk. 2, anvendt andre plejeintervaller end de i overenskomst for dagplejemødre an-vendte?«

Skriftlig begrundelse

Ved at anvende andre intervaller end i overenskomsten vil ministeriet rent faktisk pålægge kommunerne en økonomisk og ad-ministrativ byrde.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

De plejeintervaller i overenskomsten for dagplejemødre, som spørgeren omtaler, dan-ner grundlaget for aflønningen af dagplejer-ne, som deres betegnelse nu er. Medens den hidtidige forældrebetaling, der er afhængig af driftsudgifterne ved opholdet, naturligt knyt-ter sig til aflønningen, når der er tale om dagpleje, er der ikke de samme grunde til at have denne sammenhæng mellem aflønning- og betalingen ved den indtægtsafhængige forældrebetaling, der træder i kraft den 1. august 1981. I stedet har det været udgangs-punktet for fastlæggelse af betalingen for deltidspladser, at det ugentlige timetal, der lægges til grund ved disse pladser, af admini-strative hensyn er det samme, hvad enten der er tale om plads i dagpleje eller i daginsti-tution.

Den fravigelse i forhold til plejeoverens-komstens intervaller, som spørgeren hentyder til, består i, at der efter betalingsbekendtgø-

[Socialministeren]

relsen af 5. november 1980 skal betales $\frac{3}{4}$ takst for en tildelt plads på over 20 timer til og med 35 timer ugentligt, medens overenskomsten regner med en overgrænse på 32 timer ugentligt. Om baggrunden for denne forskel på 3 timer ugentligt kan jeg oplyse, at socialministeriet har villet sikre, at der for ophold i en række 7 timers institutioner ikke med de nye regler skulle betales fuld takst, men fortsat kun skulle ydes delbetaling.

Karen Højte Jensen (KF):

Efter indførelsen af socialindkomsten som beregningsgrundlag for betaling af børns ophold i daginstitutioner bliver betalingen helt uafhængig af driftsudgifterne, som det også blev nævnt af ministeren, og det finder vi meget utilfredsstillende.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om jeg skal forstå det, der står i cirkulærets § 3, stk. 2, »for en tildelt plads«, sådan, at kommuner, der i øjeblikket udelukkende har 40 timers børnehaver, fremtidig bliver tvunget til at have deltidsbørnehaver, for så pålægger man jo nogle forskellige udgifter her.

Men for at holde mig til den mere konkrete sag angående uoverensstemmelsen mellem henholdsvis satserne for dagplejemødre og de satser, der skal betales efter, vil jeg sige, at det reelt betyder, at man, hvis man f.eks. har sit barn i dagpleje i 33 timer ugentligt, skal betale for 35 timer, da det er taksten for dette timetal, medens dagplejemødrene skal have løn for $43\frac{1}{4}$ time ifølge deres overenskomst. Det betyder, at det offentlige skal betale for forskellen, altså $8\frac{1}{4}$ times arbejde, der ikke bliver udført. Det undrer mig, at ministeren helt overser denne del i sit svar til mig.

Jeg finder, at der bliver pålagt kommunerne store udgifter: ud over effekten af det mindre provenu, fordi man indfører socialindkomstbegrebet som betaling, er der her en dobbeltvirkning, fordi man ændrer disse intervaller.

Jeg forstod på ministeren, at indførelsen af socialindkomsten var begrundet i noget med retfærdighed, og jeg vil på den baggrund gerne spørge ministeren, om det er retfærdigt, at betaling for ophold i dagpleje koster det samme, uanset om man har en plads på 36 timer eller 50 timer.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Vi havde i går eftermiddags en længere debat om socialindkomsten, og jeg skal ikke bruge spørgetiden nu til at fortsætte denne debat, men alene understrege, at det ikke er vores opfattelse, at de nye regler på daginstitutionsområdet kommer til at betyde et mindre provenu.

I øvrigt skal jeg gentage, hvad jeg sagde i mit første svar, nemlig at når vi har lavet de omtalte regler på dette område, skyldes det alene, at vi har villet sikre, at der for ophold i en række 7 timers institutioner ikke med de nye regler skulle betales fuld takst, men fortsat kun skulle ydes delbetaling.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg beklager, at ministeren ikke kommenterer de udgifter, der nu yderligere pålægges kommunerne. Jeg kan tilføje, at f.eks. pasning ud over dagplejemødrenes $43\frac{1}{4}$ time oven i købet bliver på overtid, hvilket betyder, at man betaler det samme for at få sit barn passet 50 timer som de, der får det passet 35 timer.

Jeg vil også spørge ministeren, hvordan hun vil forhindre, at der sker misbrug af overtiden ude i kommunerne. Når forældrebetalingen er aldeles uafhængig af driftsomkostningerne, vil forældrene pr. definition være uinteresserede i at spare på tiden, da deres betaling jo altså er helt uafhængig af denne, og det vil til gengæld komme til at belaste kommunerne. Forældre kan ligesom dække sig ind og sige: vi vil gerne have passet vores barn 40 timer, men kommunerne skal altså betale for $43\frac{1}{4}$ time. Jeg vil opfordre ministeren til at ændre dette forhold, så man ikke pålægger det offentlige yderligere udgifter.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Det er ikke rigtigt, at betalingen efter de nye regler er helt uafhængig af den tid, man har børn i daginstitutionerne, og det ved fru Karen Højte Jensen også godt. Det er heller ikke sådan, at de nye ordninger for forældrene og for kommunerne betyder, at de nu skulle være mindre interesserede i at undgå udgiftsstigninger på daginstitutionsområdet. Jeg tror, der er meget, der taler for, at det modsatte vil være tilfældet, men det kræver nok en meget lang og teknisk redegørelse,

[Socialministeren]

som jeg ikke skal komme ind på her ved onsdagsspørgsmålene.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Glistrup: spm. nr. 182
 Agnete Laustsen: spm. nr. 187
 Gammelgaard: spm. nr. 203 og 230
 Sønderby: spm. nr. 204
 Keld Albrechtsen: spm. nr. 208
 Margrete Auken: spm. nr. 213
 Voigt: spm. nr. 214 og 215
 Mølgaard: spm. nr. 222
 Glensgård: spm. nr. 223 og 224
 Ebba Strange: spm. nr. 225
 Wilhjelm: spm. nr. 227
 Niels Anker Kofod: spm. nr. 228
 Maisted: spm. nr. 232 og 233
 Steffensen: spm. nr. 234
 Waldorff: spm. nr. 238
 Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 239
 Ernst Schmidt: spm. nr. 245

Spm. nr. 182

Til *arbejdsministeren* (12/11 80) af:

Glistrup (FP):

»Hvilken karenstid gælder for tilbagebetaling af oppebåret arbejdsløshedsunderstøttelse, når en tidligere selvstændig erhvervsdrivende på ny ønsker at etablere sig som selvstændig, og hvilke forhold taler for eller imod at ændre disse regler?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er en henvendelse, hvori der bl. a. anføres følgende:

»Vi har drevet restaurationsvirksomhed fra maj 1960. Vor sidste forretning blev efterhånden for streng for os på grund af besøg af rockerbander og bøller, der ødelagde ikke alene forretningen, men også vort helbred. Det var os ikke muligt at være i værtshuset fra kl. 7 morgen til kl. 3-4 om natten, som

bevillingspolitiet til sidst krævede af os. Vi bestemte os derfor til at sælge forretningen og ophøre, hvilket skete pr. 31. oktober 1970. Vi har fra den dato været til rådighed for arbejdsmarkedet.

Efter nu at have fået vort helbred stabiliseret vil vi gerne i gang igen, og da vi er for gamle til at omskoles til et nyt fag og gerne vil arbejde uden at ligge samfundet til byrde, er den eneste mulighed restaurationsbranchen, men dette kan ikke lade sig gøre, såfremt vi skal tilbagebetale hele vor understøttelse. I øvrigt er denne regel ikke gældende for andre arbejdsløsheds-kasser.

Ganske vist fik vi en pæn pris for vor forretning, men hele udbetalingen gik til mægler og løs gæld; af resten, som er pantebreve og ikke likvid, skal vi betale kapitalvindingsskat og personlig skat. Vi får pr. måned 8.500 kr. og betaler nu 6.700 kr. i B-skat, ligesom vi har betalt 50 pct. i skat af vor ASE-understøttelse.«

Som på så mange andre områder er arbejdsløshedsloven – her er det § 57, stk. 3, – og tilhørende cirkulærer fortvivlende uklare, når man hurtigt skal give de pågældende mennesker en korrekt oplysning om, hvad deres retsstilling er.

Fremskridtspartiet har som bekendt udarbejdet et fuldstændigt lovforslag – senest fremsat som L 52 af 29. oktober 1980 – der på en god måde fuldstændig afklarer enhver retsikkerhed i forbindelse med denne lovgivning, men så længe man stadig fra folketingsflertallets side vil køre på VKR-lovsystemet fra 1969 med diverse tillægslapperier, må landets borgere i al fald kunne kræve, at der er enkle og letforståelige regler, så de i opståede situationer helt præcist ved, hvad de har at rette sig efter.

Besvarelse (21/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Som det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, vedrører spørgsmålet fortolkningen af arbejdsløshedslovens § 57, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse anses en selvstændig erhvervsdrivende for ledig, når hans personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt.

Som jeg for kort tid siden har oplyst til fru Nathalie Lind, spørgsmål nr. 1285 af 11. september 1980, har bestemmelsen givet an-

[Arbejdsministeren]

ledning til en del problemer i praksis, da det er vanskeligt – generelt – at afgøre, hvornår en virksomhed kan anses for at være ophørt mere end midlertidigt.

Spørgsmålet er derfor taget op til nærmere overvejelse i arbejdsdirektoratet i samarbejde med de to arbejdsløshedskasser og de dertil hørende brancheorganisationer.

Jeg er enig i, at det er væsentligt, at medlemmerne kender deres retsstilling, og at de på tidspunktet for virksomhedens ophør bør vide, hvorledes de er stillet i dagpengemæssig henseende. Jeg har derfor anmodet direktoratet om at afslutte overvejelserne snarest muligt. Der vil herefter blive udsendt retningslinjer, der angiver, hvornår en selvstændig virksomhed kan anses for at være ophørt mere end midlertidigt.

Spm. nr. 187

Til *socialministeren* (12/11 80) af:

Agnete Laustsen (KF):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at afhjælpe de kaotiske tilstande, pjecen om socialindkomsten har skabt hos kommunerne og skatteyderne?«

Begrundelse

De kommunale sociale myndigheder har endnu ikke modtaget det materiale, der skal tjene som vejledning for befolkningen om socialindkomsten. De må derfor vente at blive mødt af en kompakt aggression fra de mennesker, som i tiltro til ministerens annoncer henvender sig om råd og hjælp. Det er ganske uacceptabelt at gennemtrumfe en lovgivning hen over hovedet på de ansvarlige kommunale myndigheder, der står som borgernes garant for, at helt nye principper i sociallovgivningen gøres forståelige.

Besvarelse (20/11 80):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Det er socialministeriets opfattelse, at den oplysningsvirksomhed om socialindkomst, som foregår for øjeblikket, er et nødvendigt og væsentligt bidrag til en hensigtsmæssig gennemførelse af socialindkomsten.

Repræsentanter for Kommunernes Landsforening og Københavns kommune har sammen med et privat reklamebureau medvirket

i socialministeriets planlægningsarbejde, og der er herved taget videst muligt hensyn til kommunernes synspunkter ved tilrettelæggelsen af oplysningskampagnen.

Samarbejdet med kommunerne blev indledt ved et møde den 26. juni 1980, straks efter folketingets vedtagelse af socialindkomstloven. På baggrund af de foreløbige drøftelser orienterede Kommunernes Landsforening den 9. oktober efter aftale med socialministeriet kommunerne om de foreløbige planer for oplysningsvirksomheden.

Socialministeriet orienterede den 24. oktober 1980 samtlige kommuner om detaljerne i de endelige planer.

Det kan derfor klart afvises, at kommunale synspunkter ikke har haft betydelig indflydelse på kampagnen.

Socialministeriet har haft kontakt med en lang række kommuner for at få overblik over kampagnens virkning.

Det almindelige indtryk er herefter det, at kommunerne er tilfredse med, at socialministeriet gennemfører kampagnen, og at kampagnen gennemføres nu, hvor meddelelserne om socialindkomsten udsendes til borgerne.

Enkelte kommuner oplyser dog, at brochurerne blev modtaget med nogle dages forsinkelse fra trykkeriet, hvilket gav kortvarige overgangsproblemer i disse kommuner. Enkelte kommuner har endelig fundet det nødvendigt at indrykke lokale annoncer, der gør borgerne opmærksomme på, at kommunen ikke kan beregne konsekvenserne af socialindkomstens gennemførelse for hver enkelt ydelse, før loven får virkning pr. 1. januar 1981.

Det kan herved oplyses, at cirkulærer og bekendtgørelser om anvendelse af socialindkomsten for de forskellige sociale ydelser er udsendt til kommunerne. Udsendelserne begyndte den 17. oktober 1980 med cirkulæret om socialindkomsten.

Jeg er på denne baggrund temmelig forundret over, at spørgeren er af den opfattelse, at pjecen om socialindkomst ligefrem skulle have skabt kaotiske tilstande i kommunerne og hos skatteyderne.

Det er let at forestille sig, hvad der ville ske, hvis udsendelsen af socialindkomstmeddelelsen ikke var ledsaget af en landsdækkende oplysningskampagne. Uden denne ville borgerne være i en situation, hvor de med socialindkomstmeddelelsen i hånden og med

[Socialministeren]

den kortfattede vejledning på bagsiden af meddelelsen som eneste information om socialindkomsten med rette kunne stille spørgsmålet: hvad i alverden er dette?

Jeg er ikke i tvivl om, at kommunerne da ville blive overbelastede af henvendelser fra borgere, som ville kræve at få dette spørgsmål besvaret.

Jeg er derfor glad for, at jeg kan konkludere, at der med oplysningskampagnen fra min side er taget et initiativ, der effektivt har forhindrede tilstande i kommunerne, som meget let kunne have udviklet sig til det – som spørgeren udtrykker sig – kaotiske.

Spm. nr. 203

Til *arbejdsministeren* (14/11 80) af:

Gammelgaard (KF):

»På baggrund af en undersøgelse foretaget på initiativ af arbejdsmarkedsnævnet i Århus amt spørges ministeren, hvad han agter at gøre for at bringe orden i arbejdsløsheds-kassernes administration.«

Begrundelse

En netop gennemført undersøgelse over jobtilbudsordningen for langtidsledige, der er foretaget af arbejdsmarkedsnævnets sekretariat i Århus amt, viser, at der ikke er styr på indberetningerne af de ledige, som ifølge arbejdsløsheds-kassernes beregninger vil fortabe retten til dagpenge.

Det er således konstateret, at 40 pct. af indberetningerne ikke er indført i arbejdsløsheds-kassernes registre.

Det bekræfter formodningen om, at arbejdsløsheds-kassernes registre ikke bliver tilfredsstillende ajourført. Også arbejdsformidlingskontorenes administration bliver af den grund usikker. Det er nødvendigt, at arbejdsministeren griber ind, således at der bringes orden på det pågældende område.

Besvarelse (25/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Den omtalte undersøgelse af arbejdet med jobtilbud til langvarigt ledige er tilbageværet efter ønske af landsarbejdsnævnet. Landsarbejdsnævnet har endnu ikke færdigbehandlet rapporten, men umiddelbart kan jeg – efter at have indhentet en udtalelse i arbejdsdirek-

toratet – oplyse følgende i tilknytning til spørgsmålet:

Det er korrekt, at der ved indberetningerne af medlemmer, der skal have et jobtilbud, desværre ofte har været indberettet medlemmer, der alligevel ikke skulle have et jobtilbud.

I begyndelsen af 1979 konstateredes en del fejlagtige indberetninger. Det skyldtes først og fremmest, at den særlige forlængelse af dagpengeretten ophørte den 1. april 1979. Det betød, at mange skulle have et jobtilbud, og presset på arbejdsløsheds-kasserne var derfor stort. Undersøgelsen fra Århus omfatter denne tidlige fase i jobtilbudsordningen.

Disse fejl har flere årsager. Retten til dagpenge afhænger af opsamlet arbejde gennem en bestemt periode. Selve registreringen heraf er ret kompliceret, da der kan være tale om flere døde perioder, f. eks. på grund af sygdom, visse kurser m. v. Hertil kommer, at hvor kasserne tidligere skulle koncentrere sig om at registrere med henblik på et eventuelt stop for dagpenge, skal der nu gives en indberetning 6 måneder *forinden* tab af dagpengeretten.

Endvidere forøges usikkerheden ved indberetningerne ved, at den lediges situation kan blive forandret i perioden mellem kassens opgørelsestidspunkt og det tidspunkt, hvor der sker en sagsbehandling i arbejdsformidlingen.

Endelig brugte en del arbejdsløsheds-kasser i begyndelsen den praksis at sende såkaldte bruttolister til arbejdsformidlingen for på et så tidligt tidspunkt som muligt at advisere formidlingen. Kasserne sendte dernæst efterfølgende en nettoliste, der var renset for de personer, der ikke mistede dagpengeretten efter en nærmere undersøgelse. Man er siden gået over til udelukkende at anvende nettolister, og det kan konstateres, at fejlmængden i indberetningerne har været aftagende efter de første indkøringsproblemer.

Da en del af disse fejlmuligheder har været særlig store, medens ordningen skulle køres ind, er det begrænset, hvad man kan drage af slutninger om manglende effektivitet og orden ud fra ovennævnte erfaringer.

Det kan imidlertid ud fra senere erfaringer konstateres, at der stadig er et betydeligt antal for sene og fejlagtige indberetninger.

Hertil kommer, at det – i forbindelse med forlængelsen af jobtilbudsordningen til ud-

[Arbejdsministeren]

gangen af 1983 – blev besluttet at fremrykke det tidspunkt, hvor de langtidsløse skal have et jobtilbud, fra 3 måneder før udløb af dagpengereetten til 9 måneder før. Denne fremrykning vil naturligvis øge presset på arbejdsløshedskasserne.

Jeg er derfor indstillet på hurtigt at tage kontakt til Arbejdsløshedskassernes Samvirke og de implicerede arbejdsløshedskasser for at drøfte, hvorledes forholdene kan forbedres.

Spm. nr. 204

Til *arbejdsministeren* (14/11 80) af:

Sønderby (V):

»Vil ministeren foreslå arbejdsmiljølovens § 59 ændret, så erhvervspraktik igen kan gennemføres i folkeskolen?«

Begrundelse

I Agerskov skoles blad, ASK, har lærer Asger Thyesen, Agerskov, gjort opmærksom på et problem i folkeskolen, der er en følge af arbejdstilsynets fortolkning af arbejdsmiljølovens § 59, stk. 1. Det er i folkeskolen tilfaldt på 8.-10. klassetrin at tilbyde besøg og praktikophold bl. a. på erhvervs virksomheder. Dette har hidtil fungeret tilfredsstillende, indtil gennemførelsen af den nævnte bestemmelse i arbejdsmiljøloven, der lyder: »Unge mennesker under 15 år må ikke anvendes til erhvervmæssigt arbejde bortset fra let hjælpearbejde i to timer daglig.« Ved let hjælpearbejde forstås f. eks. prismærkning, lettere rengøring samt oprydning, borddækning, sortering, budtjeneste, udbringning af aviser o. lign. Derved forhindres de elever, som ikke er fyldt 15 år, i at deltage i erhvervspraktik, i hvert fald i den form, hvori erhvervspraktik er anvendt i Sønderjylland.

Besvarelse (26/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Det har på grund af den korte svarfrist ikke været muligt at fremskaffe den artikel i Agerskov skoles blad, hvortil spørgeren henviser i begrundelsen for spørgsmålet, og besvarelsen omhandler derfor alene det generelle spørgsmål om mulighederne for gennemførelse af erhvervspraktik, herunder særlig for unge mennesker under 15 år, under hensyntagen til de krav, som stilles efter arbejdsmiljølovgivningen.

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet en udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet, der anfører følgende:

»Arbejdsmiljølovens § 59, stk. 1, gælder alene erhvervmæssigt arbejde og kan derfor ikke anvendes på skoleelevers erhvervspraktik.

Arbejdsministeriets bekendtgørelse af 23. juni 1977 om børns lettere erhvervmæssige arbejde gælder ligeledes kun erhvervmæssigt arbejde og omfatter derfor heller ikke elever i erhvervspraktik.

Der er herefter intet til hinder for, at elever i erhvervspraktik under 15 år beskæftiges ved almindeligt arbejde i en erhvervs virksomhed.

I visse særlig farlige arbejdssituationer skal dog de samme regler iagttages under erhvervspraktik eller virksomhedsbesøg, som gælder ved erhvervmæssig beskæftigelse af unge. Der henvises herved til, at bestemmelsen i arbejdsmiljølovens § 38 finder anvendelse på ikke-erhvervmæssigt arbejde, jfr. lovens § 2, stk. 3. I overensstemmelse med princippet i lovens § 38 – hvorefter arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt – vil direktoratet ikke anse det for forsvarligt, hvis elever i erhvervspraktik beskæftiges ved farlige maskiner og sundhedsfarlige arbejder, hvor erhvervmæssig beskæftigelse af unge i samme aldersklasse er forbudt. Man henviser herved til, at der efter de to bekendtgørelser om unge menneskers farlige arbejde – arbejdsministeriets bekendtgørelser af 12. februar 1969 og 13. marts 1969 om henholdsvis unge menneskers farlige arbejde og unge menneskers farlige arbejde inden for landbrug, skovbrug og gartneri – gælder en højere aldersgrænse end 15 år ved farligt arbejde.«

Jeg kan henholde mig til direktoratets udtalelse og finder på denne baggrund ikke, at der er grundlag for at søge arbejdsmiljølovens § 59 ændret.

Spm. nr. 208

Til *socialministeren* (14/11 80) af:

Keld Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til på baggrund af oplysningerne om et kraftigt realindkomstfald for enlige pensionister, der ikke

[Keld Albrechtsen]

har indtægter eller kun ubetydelige indtægter ved siden af folkepensionen, at disse pensionister ikke kommer til at betale skat af deres folkepension i 1981?»

Begrundelse

På baggrund af oplysningerne om et kraftigt realindkomstfald for den nævnte pensionistgruppe, som det fremgår af ministerens svar til Anne Grete Holmsgård, VS, på spørgsmål 106, kan det undre, at ministeren tilsyneladende ikke har aktuelle planer om at gøre noget ved dette.

Det fremgår endvidere af svaret på spørgsmål 106, at hvis de enlige pensionister, der ikke har indtægter eller kun ubetydelige indtægter ved siden af folkepensionen, ikke kom til at betale skat af folkepensionen i 1981, så ville realindkomsten for denne gruppe ikke falde fra 1980 til 1981.

Besvarelse (25/11 80):

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Baggrunden for, at enlige pensionister uden indtægter ved siden af pensionen vil komme til at betale skat i 1981, er, at pensionen vil overstige personfradraget.

Enlige pensionisters personfradrag i 1981 er fastsat til 29.500 kr., mens personfradraget for samgifte pensionister og ikke-pensionister er fastsat til 16.000 kr. Der er som bekendt tale om en lovgivning, der hører under skatte- og afgiftsministerens område.

Som nævnt i svaret på spørgsmål nr. 106, stillet af folketingsmedlem Anne Grete Holmsgård, VS, kan der evt. blive tale om en regulering af pensionerne på baggrund af resultatet af overenskomstforhandlingerne på det private og det offentlige arbejdsmarked til foråret.

Der er ikke i øvrigt planer om konkrete lovgivningsinitiativer.

Spm. nr. 213

Til **miljøministeren** (17/11 80) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvad vil ministeren gøre for at informere folketingsmedlemmerne om den fortolkningstvivel, der er opstået om eventuelt anlæg af en nuklear installation på Forsøgsanlæg Risø, og om den godkendelsesprocedure, som efter rege-

ringens opfattelse bør følges i spørgsmålet om nukleare anlægs placering?»

Begrundelse

Det fremgår af dagspressen (Politiken den 17. november 1980), at de nukleare sikkerhedsmyndigheder har truffet aftale med ansøgeren, Risø, om behandlingen af en ansøgning om tilladelse til at anlægge et lager for radioaktivt materiale på Risø.

Der er imidlertid rejst tvivl om den juridiske holdbarhed af denne fremgangsmåde, og det rejser problemer, der berører vitale dele af den beslutning, folketingsmedlemmet i sin tid traf, om godkendelse af placering af nukleare anlæg her i landet.

Det er derfor vigtigt, at hele problemstillingen underkastes en nøje og uvildig bedømmelse, og at folketingsmedlemmet får lejlighed til at tage stilling til denne.

Besvarelse (25/11 80):

Miljøministeren (Erik Holst):

Miljøstyrelsen har i skrivelse af 14. november 1980 indstillet til mig, at et lager for udludningsrest, der skal etableres i forbindelse med et forsøgsanlæg for udvinding af uran af grønlandsk uranmalm på Forsøgsanlæg Risø, godkendes på nærmere anførte vilkår i medfør af lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlæg).

Det omhandlede projekt er en del af energiministeriets program for udbygning af dansk energiforskning og -udvikling for perioden 1978-82 og nærmere beskrevet i handelsministeriets »Program for udbygning af dansk energiforskning og -udvikling« fra januar 1978, der har været forelagt finansudvalget, som ved aktstykket 323 af 15. marts 1978 har tiltrådt, at der gives statstilskud blandt andet til dette projekt. Programmets indhold er ligeledes tiltrådt af energirådet og af forskningsrådenes energiudvalg.

Projektet omfatter 5000 tons uranmalm fra Grønland, der skal bearbejdes på Forsøgsanlæg Risø. Anlægget består af en modtagelsesplads for malmen, et knuse- og formalingsanlæg, et forsøgsanlæg for uranudvinding samt et lager for udludningsrest. Der er tale om uranmalm i begrænset mængde (5000 tons) og med et ringe indhold af radioaktive stoffer bestemt ved malmens indhold af

[Miljøministeren]

grundstofferne uran og thorium. Til sammenligning kan nævnes, at almindelig granit og sedimentære jordoverfladelag typisk indeholder ca. $\frac{1}{100}$ af uranindholdet i malmen. Projektet er etableret med henblik på at tilvejebringe det nødvendige erfarings- og beslutningsgrundlag for etablering af et uranudvindingsanlæg i kommerciel skala.

For så vidt angår spørgsmålet om det juridiske grundlag er der efter regeringens opfattelse ingen tvivl om, at indtil 1976-loven træder i kraft, må de hidtil gældende regler om nukleare anlæg fortsat finde anvendelse på et anlæg som det omhandlede. Jeg skal i den forbindelse henvise til det svar, som justitsministeren har afgivet på et spørgsmål (nr. 225) stillet af Ebba Strange.

Da udludningsresten fra uranpilotanlægget indeholder de i malmen naturligt forekommende radioaktive stoffer, er lageret for udludningsrest ifølge 1962-lovens bestemmelser et nukleart anlæg, der skal godkendes af mig.

De øvrige dele af uranpilotanlægget er derimod ikke omfattet af 1962-loven, men ville være omfattet af 1976-lovens § 3, såfremt denne lov var sat i kraft.

Miljøstyrelsen, sundhedsstyrelsen og Forsøgsanlæg Risø har imidlertid indgået en aftale, der fastlægger det miljø- og sikkerhedsmæssige tilsyn også med de dele af anlægget, der ikke skal godkendes.

Jeg kan endvidere oplyse, at det samlede uranmalm-pilotanlæg er godkendt af hovedstadsrådet den 4. november 1980 i medfør af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

Regeringen har forud for og i forbindelse med behandlingen af 1976-loven udtalt, at der ikke ville blive givet tilladelse til atomanlæg, før den nye lov er trådt i kraft. Det er hermed tilkendegivet, at indførelse af kernekraft som energikilde i Danmark og etablering af de dertil hørende anlæg ikke vil ske, før lov nr. 244 af 12. maj 1976 om sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold ved atomanlæg m. v. er trådt i kraft.

Da spørgsmålet om godkendelse af uranmalm-pilotanlægget nu er rejst i folketinget, har jeg fundet det rigtigst at sende folketingets miljø- og planlægningsudvalg en kopi af svaret på det stillede spørgsmål. Jeg vil endvidere orientere udvalget om min stillingtagen i sagen.

Spm. nr. 214

Til *justitsministeren* (18/11 80) af:

Voigt (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til indførelse af en hæleriparagraf i narkoloven?«

Besvarelse (28/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Spørgsmålet om at kriminalisere efterfølgende modtagelse m. v. af udbytte, der er fremkommet ved overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, har i nogen tid været genstand for overvejelse i justitsministeriet, og jeg er positivt indstillet over for en sådan lovændring.

Der vil, når disse overvejelser er afsluttet, blive taget stilling til spørgsmålet om fremsættelse af et lovforslag herom.

Spm. nr. 215

Til *justitsministeren* (18/11 80) af:

Voigt (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre lovgivningen, så politiet får mulighed for at infiltrere, herunder virke som opkøbere af narkotika?«

Besvarelse (28/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

I forbindelse med folketingets behandling af lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m. v. anmodede justitsministeriet det under ministeriet nedsatte strafferetsplejeudvalg om at overveje spørgsmålet om anvendelse af særlige efterforskningsmetoder i forbindelse med udvalgets fortsatte gennemgang af de særlige retsmidler under efterforskningen i straffesager.

Når udvalget har afsluttet sine overvejelser, vil justitsministeriet tage stilling til spørgsmålet.

Spm. nr. 222

Til *indenrigsministeren* (18/11 80) af:

Mølgaard (DR):

»Finder ministeren det acceptabelt ud fra demokratiske spilleregler eller rigtigt ud fra sundhedspolitiske synspunkter, at Københavns hospitalsborgmester nu på 5. måned sinker et projekt vedrørende døgncenter for

[Mølgaard]

narkomaner som obstruktion over for borgerrepræsentationens flertal (samtlige partier minus socialdemokratiet), der har afvist narkomani-vedligeholdelse ved metadonbehandling – og overvejer ministeren indgreb mod denne egenrådige borgmester på linje med den tilsidesættelse af en anden borgmester, der tidligere er foretaget i samme kommune, da denne nægtede at bøje sig for borgerrepræsentationsflertallets vilje?»

Begrundelse

Metadonvedligeholdelse af narkomaners stofafhængighed er med fuld føje blevet afvist af samtlige partier i borgerrepræsentationen i relation til det nævnte døgncenterprojekt – og i åbenbar fornærmelse herover har hospitalsborgmesteren åbenbart undladt at fremme et revideret projekt, således at borgerrepræsentationen (eller socialudvalget) indtil videre på 5. måned afventer et magistratsudspil.

Dette forekommer spørgeren yderst betænkeligt både af demokratiske og af sundhedsmæssige grunde. Behovet for projektets fremme er åbenbart, og vil borgmesteren/magistraten ikke leve op til sin pligt, forekommer et initiativ fra ministeren, der er tilsynsførende med kommunerne, af mange grunde påkrævet.

Besvarelse (27/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

De demokratiske spilleregler i en sag som denne er ganske klare. Ifølge § 2 i den københavnske styrelseslov styres Københavns kommune af borgerrepræsentationen, som kan sætte enhver sag, der vedrører kommunen, under forhandling og træffe afgørelse i denne. Forvaltningen, herunder udførelsen af borgerrepræsentationens beslutninger, varetages af magistraten.

Som det er fremhævet i bemærkningerne til loven, er det herved præciseret, at borgerrepræsentationen er kommunens højeste myndighed, over for hvis beslutninger der ikke tilkommer magistraten nogen selvstændig modstående beslutningskompetence.

Den københavnske styrelseslov giver således borgerrepræsentationen mulighed for – hvis den ønsker det – at sætte frist for magi-

stratens udførelse af borgerrepræsentationens beslutninger.

Jeg agter ikke at foretage indgreb mod hospitalsborgmesteren i anledning af det oplyste, idet en indgriben fra min side efter den københavnske styrelseslov for det første forudsætter, at der er handlet i strid med lovgivningen, hvad jeg ikke er bekendt med er tilfældet. Dernæst er det som regel kun borgerrepræsentationen, jeg kan gribe ind over for. Et indgreb over for magistraten forudsætter, at denne har handlet i medfør af en selvstændig kompetence – hvad der heller ikke er tilfældet i nærværende sag.

I øvrigt er der den forskel mellem denne sag og de sager vedrørende en anden borgmester i Københavns kommune, som spørgeren hentyder til, at indenrigsministeriet i disse andre tilfælde modtog en henvendelse dels fra borgerrepræsentationens formand, dels fra overborgmesteren, fordi en borgmester havde meddelt, at han ikke ville følge borgerrepræsentationens beslutninger. Indenrigsministeriet vejledede i den forbindelse Københavns kommune om, hvorledes borgerrepræsentationens beslutninger kunne sikres udført. Der var således heller ikke tale om, at den daværende indenrigsminister foretog noget indgreb mod en københavnsk borgmester.

Med hensyn til de mere sundhedspolitiske aspekter af det stillede spørgsmål kan jeg, i lighed med hvad jeg nylig har givet udtryk for i besvarelsen af et andet folketingsspørgsmål, oplyse, at det må anses for beklageligt, at der i Københavns-området endnu ikke er etableret rimelige rammer for den praktiske gennemførelse af de behandlingsforløb for stofmisbrugere, som af Københavns kommunes samråd er anbefalet understøttet af længerevarende metadonordinationer. Jeg finder det således yderst påkrævet, at der i kommunen skabes sådanne rammer, at den praktiske gennemførelse af disse behandlingsforløb sikres.

Spm. nr. 223

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/11 80) af:

Glensgård (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at der under oprydning først på sommeren på et af Kon-

[Glensgård]

servatorskolens kontorer benyttet af en tidligere ansat, O. K. Nordstrand, er fundet flere sjældne og kostbare bøger tilhørende Det kgl. Bibliotek? I bekræftende fald bedes ministeren oplyse, om der er indgivet politianmeldelse for dette forhold.«

Begrundelse

Gennem mere end fire år har man foretaget en såkaldt gennemgribende revision af samlingen på Det kgl. Bibliotek, idet man har frygtet, at en række kostbare og særdeles sjældne bøger var stjålet eller fjernet fra biblioteket uden først at være registreret som udlån.

Det er derfor højest beklageligt og nærmest kriminelt, såfremt der som omtalt i spørgsmålet har været en – for at sige det mildt – utilstrækkelig kontrol med »udlån«. Endnu mere beklageligt er det naturligvis, hvis ministeren bekræfter spørgsmålet, idet den navngivne person nu nærmest indgår i kontroltrojkaen ved Det kgl. Bibliotek.

Det er naturligvis også på sin plads, såfremt ministeren bekræfter spørgsmålet, da nøje at overveje muligheden for at foretage lignende undersøgelser på andre ledende medarbejders kontorer m. v.

Besvarelse (25/11 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Det kgl. Biblioteks ledende konservator, O. K. Nordstrand, der var leder af Konservatorskolens daværende Arkiv- og Bibliotekslinje (nu Grafisk Linje) indtil efteråret 1978, fik til brug ved undervisningen på skolen af Det kgl. Bibliotek stillet 13 håndskriftfragmenter til rådighed.

Ved sin fratreden fra Konservatorskolen undlod den ledende konservator at bringe dette lån til ophør eller lade det forny; fragmenterne forblev på skolen, indtil de i juni 1980 tilbageleveredes til Det kgl. Bibliotek af skolens rektor.

Det kgl. Biblioteks sikringsudvalg har udtalt, at sagen ikke har sikringsmæssige aspekter, idet der har været tale om udlån af nogle i økonomisk og forskningsmæssig henseende temmelig værdiløse håndskriftfragmenter. Det kgl. Biblioteks specialist inden for dette

område, lederen af Håndskriftafdelingen, har anslået værdien af fragmenterne til få kroner.

Det er over for den ledende konservator ved Det kgl. Bibliotek blevet påtalt, at han ikke ved sin afgang fra Konservatorskolen sørgede for enten at bringe det omtalte lån til ophør eller stillede forslag om lånets fornyelse ved underskrift fra skolens nuværende lærer på det pågældende område.

Sagen har endvidere givet sikringsudvalget anledning til at indskærpe over for Det kgl. Bibliotek, at ikke alene sædvanlige lån, men også institutionslån af længere varighed eller deponering på en anden institution skal følge de til enhver tid gældende udlånsregler.

Da sagen således er fuldt opklaret og ikke indeholder noget forhold med kriminelle aspekter, har indgivelse af politianmeldelse ikke været på tale.

Det kgl. Biblioteks ledende konservator indgår ikke i nogen »kontroltrojka« ved Det kgl. Bibliotek, hvorimod hans særlige ekspertise tages i anvendelse i særlige tilfælde i forbindelse med det igangværende revisionsarbejde, som han ikke i øvrigt deltager i.

Spm. nr. 224

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/11 80) af:

Glensgård (FP):

»Med hvilken begrundelse støtter kulturministeriet Artes aktivitet »Ung i 80'erne – ung i fagbevægelsen«?»

Begrundelse

Det er jo muligt, at ministeren svarer åbent og ærligt: »Fordi det er en støtte til socialdemokratiet, og fordi aktiviteten udføres sammen med LO«. Jeg har imidlertid ikke forventning om en sådan ærlighed hos ministeren og skal derfor begrunde mit spørgsmål med følgende bemærkninger: Af en pressemeddelelse fra Arte den 20. oktober 1980 fremgår det, at Arte og LO i dagene fra den 17.–30. november 1980 vil gennemføre en informationsindsats med »spændende tilbud for fagbevægelsens unge landet over. Hovedformålet med denne indsats er at oplyse unge om, at fagbevægelsen ikke er noget, man bare er medlem af, men noget man er en del af, og at det betaler sig at være organiseret«, siges det fortsat i pressemeddelel-

[Glensgård]

sen, hvilket forekommer at være et klart bevis på, at kulturministeriets penge direkte anvendes til støtte for den socialdemokratiske fagbevægelse.

Arte udtaler endvidere: »Vi har i Danmark en ungdom, som er dårligt motiveret og rustet fagpolitisk og organisatorisk«.

Hele programmet sødes med tilbud om at høre »Sebastian« og »Lasse og Mathilde«.

I svaret bedes ministeren desuden oplyse, hvor mange skattekroner der totalt er afsat til dette socialdemokratiske propagan-danummer.

Besvarelse (27/11 80):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Artes særlige aktivitet »Ung i 80'erne – ung i fagbevægelsen« modtager ikke støtte hverken fra kulturministeriet eller af andre offentlige midler.

Spm. nr. 225

Til *justitsministeren* (19/11 80) af:

Ebba Strange (SF):

»Vil ministeren sikre, at det juridisk korrekte lovgrundlag foreligger, inden der bliver givet tilladelse til, at der på Risø kan opbygges et anlæg til udvinding af uran af grønlandsk malm og til opbevaring af radioaktive affaldsprodukter fra udvindingsprocessen?«

Begrundelse

Risø har anmodet tilsynet med nukleare anlæg og statens institut for strålehygiejne om bygge- og driftstilladelse til det i spørgsmålet omhandlede projekt på baggrund af lov om nukleare anlæg fra 1962.

Imidlertid vedtog folketinget i 1976 en ny atomanlægslov. Denne skal dog først træde i kraft på det tidspunkt, hvor der skal træffes beslutning om, hvorvidt Danmark skal have atomkraft eller ej.

Når det drejer sig om nukleare anlæg, hvortil også opbygning af affaldspladser hører, befinder vi os således i et ingenmandsland, hvor 1962-loven er et grundlag, som folketinget for længst har forladt og fornyet, men hvor 1976-loven ikke er trådt i kraft. På denne baggrund må den eneste lovligt rimelige udgang på problemet være, at folketinget

tager stilling til en ansøgningsbehandling fra Risø, der i det mindste følger de principper, der er nedfældet i 1976-loven.

Besvarelse (26/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Den gældende lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlæg), som ændret ved lov nr. 332 af 19. juni 1974 om erstatning for atomskader (nukleare skader), indeholder regler om godkendelse af nukleare anlæg.

Den senere vedtagne lov nr. 244 af 12. maj 1976 om sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold ved atomanlæg m. v., der skal afløse loven fra 1962, kan efter § 18, stk. 1, først træde i kraft ved en særskilt lovvedtagelse herom. Såfremt loven sættes i kraft på denne måde, vil det efter § 18, stk. 3, bevirke, at loven fra 1962 samtidig ophæves.

På denne baggrund er lov nr. 170 af 16. maj 1962 stadig det juridisk korrekte grundlag for godkendelse af nukleare anlæg.

Spm. nr. 227

Til *statsministeren* (19/11 80) af:

Wilhelm (VS):

»Kan statsministeren oplyse, hvordan det påbegyndte boligbyggeri og beskæftigelsen i byggefagene har udviklet sig, siden han i september 1978 gjorde Erling Olsen til boligminister?«

Begrundelse

Boligminister Erling Olsen har i de seneste dage gjort, hvad han kunne for at obstruere mulighederne for en beskeden reform på rentefradragsområdet. Denne gang begrunder han det specielt i hensynet til beskæftigelsen i byggefagene. Han har sågar udtalt: »Skal bygningsarbejderne beholde deres job, må jeg risikere mit«.

Denne prisværdige indstilling til boligbyggeriet og til beskæftigelsen i byggefagene forekommer dog ret overraskende, når man holder den op over for den udvikling inden for boligbyggeriet og beskæftigelsen i byggefagene, som faktisk har fundet sted i Erling Olsens tid som boligminister, hvis man skal tro Danmarks Statistik.

[Wilhelm]

I september måned 1978, hvor Erling Olsen blev minister, blev der påbegyndt i alt 2.950 boliger. For samme måned i år er tallet 1.658, et fald på 44 pct.

For at det ikke skal hænge på en enkelt måned: I perioden januar-september inkl. påbegyndtes i 1978 26.491 boliger, i 1980 kun 14.948 boliger, altså et fald på 43½ pct.

Nu er nybyggeriet i boligsektoren ikke den eneste – og ikke engang den største – arbejdsplads for bygningsarbejdere. Ikke desto mindre har boligpolitikken og den generelle økonomiske politik i Erling Olsens minister-tid haft klare konsekvenser også for den samlede beskæftigelse i bygge- og anlægs-virksomheden: fra august 1978 til august 1980 er beskæftigelsen faldet fra 167.400 til 147.900, det vil sige, at næsten 20.000 ar-

bejdspladser i denne sektor er sat over styr i Erling Olsens tid som boligminister.

Med spørgsmålet til statsministeren ønskes en forklaring på, hvad boligministeren da kan have ment, når han siger: »Hvis bygningsarbejderne skal beholde deres job, må jeg risikere mit«. Men det gælder måske kun, når han skal obstruere indgreb mod asociale fradragsregler.

Besvarelse (28/11 80):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg skal henvise til nedenstående oversigt over udviklingen i beskæftigelse ved byggevirksomhed samt boligbyggeriet 3. kvartal 1978–3. kvartal 1980 udarbejdet på grundlag af Danmarks Statistiks publikationer:

	Beskæftigelse ved byggevirksomhed i 1000 personer		Påbegyndt boligbyggeri	
	Nybyggeri	Reparation	1000 m ² etageareal	antal boliger
4. kv. 78	60,7	43,2	1.214	7.416
1. kv. 79	36,3	37,7	942	6.108
2. kv. 79	59,2	44,8	1.681	9.610
3. kv. 79	62,0	45,3	1.377	8.186
4. kv. 79	60,6	46,7	1.145	7.114
1. kv. 80	46,8	42,1	721	4.805
2. kv. 80	50,3	47,8	872	5.199
3. kv. 80	44,7	49,6	–	4.065

Den nedgang, der har været i boligbyggeriet, skyldes ikke, at der har været ført en bygge- og boligpolitik, som i særlig grad har hæmmet boligbyggeriet. Der er tværtimod gennemført en række foranstaltninger – senest ved de love, regeringen fremsatte straks ved folketingsårets begyndelse, og som nu er

vedtaget – med det formål at bremse nedgangen i boligbyggeriet.

Nedgangen skyldes først og fremmest den generelle økonomiske udvikling og er ikke et isoleret dansk fænomen, jfr. nedenstående oversigt:

	Antal påbegyndte boliger – i tusinder – årsgennemsnit.		
	1975–1976	med. 1978 – med. 1980	fald i pct.
Danmark	34,8	28,6	18
Norge, Sverige, England, Frankrig og Holland	1051,7	846,7	19

De to sammenligningsperioder er valgt, fordi nedgangen i boligbyggeriet er sket gennem hele perioden siden 1975–76, og fordi sammenligninger let bliver misvisende, hvis de ikke omfatter niveauerne i en periode af tilfredsstillende længde.

Spm. nr. 228

Til økonomiministeren (19/11 80) af:

Niels Anker Kofoed (V):

»Hvorledes bliver de skønnede samfundsøkonomiske virkninger (beskæftigelse, betalingsbalance, offentlige udgifter m. v.) af en nedgang i landbrugets animalske produktion på 5 pct., på 10 pct. og på 20 pct.?«

Besvarelse (27/11 80):

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

[Økonomiministeren]

Der findes ikke en enkelt model, der gør det muligt at foretage mere præcise beregninger af de samfundsøkonomiske konsekvenser af en nedgang i landbrugets animalske produktion. Endvidere vil konsekvenserne – som det vil fremgå af det følgende – i nogen grad bero på de nærmere omstændigheder ved produktionsnedgangen – ligesom selve nedgangens størrelse vil have betydning. Endelig må det understreges, at der ikke findes noget erfaringsgrundlag for at bedømme virkningerne af store forskydninger i landbrugsproduktionen – i hvert fald ikke, når de foregår over et kort tidsrum.

Med de nuværende prisforhold må det antages, at en formindskelse af den animalske produktion med en procent vil reducere landbrugets bruttofaktorindkomst med knap 100 mill. kr., idet der herved er taget hensyn til, at den lavere animalske produktion vil blive ledsaget af en øget produktion af salgsafgrøder samt give sig udslag i mindre forbrug af indkøbte foderstoffer. Antager man, at hjemmemarkedets forbrug af animalske landbrugsvarer er uforandret, vil den lavere produktion i landbruget og landbrugets forædlingsvirksomheder m. v. give sig udslag i en tilsvarende nedgang i eksporten. Samtidig vil der ske en besparelse i importen af rå- og hjælpestoffer til såvel primærproduktionen som landbrugets hjælpevirksomheder, ligesom eksporten af vegetabiliske salgsafgrøder vil gå i vejret.

Alt i alt kan 1 pct.s nedgang i den animalske landbrugsproduktion derfor beregnes at indebære en direkte forringelse af betalingsbalancen med skønsmæssigt ca. 150 mill. kr. Dette beløb bygger imidlertid som foran nævnt på de nugældende priser. Hvis der er tale om en mere omfattende reduktion af den animalske landbrugsproduktion, er det imidlertid vanskeligt at forestille sig, at dette vil ske, uden at det har baggrund i en ændring af prisrelationerne mellem animalsk og vegetabilisk produktion til ugunst for den første. Man kan derfor ikke uden videre »gange« den angivne betalingsbalanceforringelse »op«.

De beskæftigelsesmæssige konsekvenser – både i landbruget og hjælpeerhvervene – vil selsagt være afhængige af, både hvilke grene af den animalske produktion der nedskæres, og størrelsen af selve nedskæringen. En lille reduktion af produktionen kan således

udmærket tænkes fordelt ud på et stort antal brug – og således i praksis være uden beskæftigelsesmæssige konsekvenser – i hvert fald ikke i selve landbruget. Derimod kan en større produktionsnedgang næppe tænkes at ske uden væsentlige omlægninger af driftsstrukturen og en nedgang i antallet af selvstændige landmænd, og man må antage, at mængden af arbejdspladser i landbruget og direkte afhængige erhverv da skulle gå ned med omkring 6–7.000 ved en 5 pct.s reduktion i den animalske landbrugsproduktion, men skønnet er overordentlig usikkert.

Nedgangen i indkomst og beskæftigelse i landbrugserhvervet vil også få videre konsekvenser for den danske økonomi i kraft af lavere udgifter til forbrug og investeringer. Især investeringsniveauet måtte forventes at gå ned, om end det er vanskeligt at vurdere styrken af en sådan tilpasning i en situation, hvor forrentningen af de investerede beløb i forvejen anses for utilfredsstillende. Forbrugsreaktionen vil blive dæmpet noget, idet indkomstbortfaldet i vidt omfang må forventes imødegået af formueforbrug, lavere skattebetalinger, arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp. Der er således grund til at forvente, at produktionsnedgangen måske i højere grad vil forringe stillingen på de offentlige budgetter – og især i landbokommuner – end det vil betyde en reduktion af et måske i forvejen lavt forbrug.

Ved store reduktioner af den animalske produktion – dvs. mere end 5 pct.s nedgang – vil virkningerne nok gå i samme retning som ved de mindre tilpasninger, der er tænkt på i det foregående. Forholdene bliver dog i så fald mindre overskuelige, idet en kraftig produktionsnedgang må forudsætte en så voldsom forringelse af indtjeningsforholdene i landbruget, at situationen vil være præget af forceret afgang fra landbrugserhvervet, konkurser forbundet med store kreditortab, et drastisk fald i ejendomspriserne og negative nettoinvesteringer.

For at anskueliggøre størrelsesordenen af, hvilken indkomstnedgang der skal til for at udløse en så kraftig reaktion i den animalske produktion, skal bemærkes, at det ikke forekommer realistisk, at den nuværende indkomstudvikling skulle kunne føre til blot en 5 pct.s nedgang i den animalske produktion, og at en yderligere nedgang må opfattes som

[Økonomiministeren]

helt teoretisk, medmindre der indtræffer naturkatastrofer eller lignende.

Såfremt en så ugunstig udvikling af den ene eller anden grund skulle indtræffe, er det dog klart, at den ikke fortsætter i det uendelige. Ikke mindst faldet i ejendomspriserne vil bidrage til, at der skabes en ny ligevægt, hvor den animalske produktion bliver rentabel ved de lavere kapitalomkostninger. Det kan heller ikke udelukkes, at der sideløbende hermed vil ske en vis stigning i de animalske salgspriser, selv om Danmark kun tegner sig for en beskedent del af EFs samlede landbrugsproduktion. Landbrugets bortfald som låntager under en sådan drastisk reduktion af produktionen vil muligvis også føre til, at den nye ligevægtstilstand opnås ved et generelt lavere renteniveau.

Det er dog under alle omstændigheder klart, at så store ændringer i landbruget vil have stor negativ indflydelse på såvel betalingsbalancen som beskæftigelsen.

Spm. nr. 230

Til *arbejdsministeren* (20/11 80) af:

Gammelgaard (KF):

»Agter ministeren at tage initiativ til at afskaffe den diskrimination, som sker ved, at funktionærer og tjenestemænd, som oppebærer pensionsindtægt, og som ikke er medlem af HKs arbejdsløshedskasse, ikke kan få efterløn?«

Begrundelse

Det er urimeligt, at man skal være medlem af HKs arbejdsløshedskasse for som funktionær og tjenestemand med pensionsindtægt at få udbetalt efterløn. Der bør naturligvis være ligestilling således, at uanset hvilken arbejdsløshedskasse man er medlem af, kan man få udbetalt den samme efterløn. I en række konkrete tilfælde har medlemmer af FTFs arbejdsløshedskasse fået oplyst, at de ikke kan få efterløn. Hvis de havde været medlem af HKs arbejdsløshedskasse, ville de have opnået efterløn på op til 40.000 kr. årligt. Det er helt uacceptabelt, at man på denne måde favoriserer medlemmer af et LO-forbund på bekostning af andre a-kasse-medlemmer.

Besvarelse (28/11 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg går – efter gennemlæsning af begrundelsen – ud fra, at der med spørgsmålet er tænkt på det forhold, at størrelsen af det fradrag, der skal foretages i efterlønnen, når et medlem oppebærer pensionsindtægter, er afhængig af den for kassen (det faglige område) gældende omregningssats.

Det er for tiden således, at der i enkelte arbejdsløshedskasser anvendes individuelle omregningssatser, medens de fleste andre kasser anvender en eller flere faste omregningssatser, der har sammenhæng med et gennemsnitligt lønniveau inden for området.

Fradraget for den enkelte efterlønsmodtager kan således variere fra kasse til kasse, hvilket jeg naturligvis ikke finder rimeligt.

Spørgsmålet om, hvilken omregningssats der bør anvendes ved fradrag i efterlønnen, har derfor været genstand for principielle overvejelser i arbejdsdirektoratet og arbejdsministeriet gennem nogen tid, og jeg kan meddele hr. Gammelgaard, at jeg forventer, at arbejdsministeriet får afklaret sagen i løbet af kort tid, således at man opnår en højere grad af ensartede regler for efterlønsmodtagere.

Spm. nr. 232

Til *ministeren for skatter og afgifter* (20/11 80) af:

Maisted (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at stats-skattedirektoratet udsender cirkulærer som f. eks. C 11262 af 23. september 1980 og C 10474 af 29. oktober 1979, der har decideret lovgivende karakter, og finder ministeren i bekræftende fald, at det er rimeligt, at disse har tilbagevirkende kraft?«

Begrundelse

I forbindelse med lov om statsgældsbeviser havde adskillige vekselerere og andre praktiseret den ordning at udlåne til kunder betragtelige beløb mod, at disse for de lånte midler gennem udlåneren erhvervede statsgældsbeviser, som herefter tjente dels som sikkerhed for de lånte midler, dels samtidig i h. t. kontrakten gav udlåneren mulighed for eksempelvis at sætte gældsbeviserne i sikkerhed for at skaffe likvide midler.

[Maisted]

Både udlåneren og låneren opnåede ved denne praksis en økonomisk fordel, idet den erlagte fradragsberettigede rente konverteredes til skattefri kursgevinst.

Denne for gældsbeviser utilsigtede virkning blev stoppet ved lov nr. 152 af 6. maj 1980.

Statsskattedirektoratet er imidlertid på et langt tidligere tidspunkt – formentlig gennem pressen – kommet under vejr med, at nogle lånere/udlånere søgte at bedrage statskassen, idet statsgældsbeviserne videregives umiddelbart efter købet, således at de samme statsgældsbeviser af flere lånere blev brugt til at skaffe en skattefri kursgevinst.

For at forhindre dette udsendte statsskattedirektoratet den 29. oktober 1979 et cirkulære, hvori statsskattedirektoratet med tilbagevirkende kraft pålægger ligningsmyndighederne at underkende en skatteydere rentefradragsret m. v., såfremt han for lånte midler har erhvervet statsgældsbeviser, hvor det af lånekontrakten fremgår, at udlåneren har mulighed for at sælge beviserne.

Resultatet heraf er, at skatteydere, der for længst har modtaget deres slutopgørelse, pludselig får et mellemværende med skattevæsenet, ganske uanset hvor de implicerede gældsbeviser fysisk har befundet sig.

Et cirkulære fra statsskattedirektoratet bør kun være en tydeliggørelse af en lov, men cirkulæret af 29. oktober 1979 har lovgivende karakter. Det må anses for rimeligt, at bevisbyrden for bedrageri ligger hos skattevæsenet, idet det modsætningsvis er urimeligt, at skatteyderen uden videre anses for at være bedrager.

Besvaret sammen med nedenstående spørgsmål nr. 233.

Spm. nr. 233

Til *ministeren for skatter og afgifter* (20/11 80) af:

Maisted (FP):

»Finder ministeren det betryggende og befordrende for retssikkerheden, at man i henhold til cirkulære af 26. oktober 1979 pålægger borgerne bevisbyrden for, at de ikke bedrager statskassen, og vil ministeren i stedet pålægge skatteadministrationen bevisbyr-

den jfr. cirkulære af 29. oktober 1979, nr. C 10474?»

Begrundelse

Begrundelsen til dette spørgsmål er enslydende med den til spm. nr. 232 anførte begrundelse.

Besvarelse af spm. nr. 232 og 233 (28/11 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Statsskattedirektoratets nævnte cirkulærer af 29. oktober 1979 og af 23. september 1980 er vedhæftet som bilag. (Ikke optrykt her).

Cirkulærene angår den skattemæssige behandling af visse lånearrangementer i forbindelse med køb af statsgældsbeviser.

I cirkulære 1979-31 (C. 10474) af 29. oktober 1979 instrueres om, hvorledes de pågældende arrangementer skattemæssigt skal behandles af ligningsmyndighederne under hensyn til bestemmelsen i § 3 i lov nr. 36 af 12. februar 1979 om bemyndigelse til optagelse af statslån. Efter den nævnte lovbestemmelse er kursgevinst ved indfrielse af statsgældsbeviser skattefri bortset fra de i ligningslovens § 4 omhandlede tilfælde.

I cirkulære 1980-35 (C. 11262) af 23. september 1980 instrueres om den skattemæssige behandling af lånearrangementer i forbindelse med køb af statsgældsbeviser på baggrund af den ophævelse af den nævnte § 3 om skattefrihed, der skete ved lov nr. 152 af 6. maj 1980 med virkning for statsgældsbeviser erhvervet efter den 13. februar 1980.

Begge cirkulærer er således udtryk for statsskattedirektoratets instruktion om, hvorledes skattelovgivningen nærmere skal praktiseres, og der er derfor ikke tale om, at cirkulærene har »lovgivende karakter«, eller om at de har »tilbagevirkende kraft«, som nævnt i spørgsmål 232.

I cirkulære 1979-31 (C. 10474) af 29. oktober 1979 er der ikke bestemmelser, der pålægger skatteyderne en særlig bevisbyrde, og jeg finder derfor ikke anledning til at søge det nævnte cirkulære ændret.

Spm. nr. 234

Til *justitsministeren* (20/11 80) af:

Steffensen (KrF):

[Steffensen]

»Vil ministeren tage initiativ til at indføre regler, hvorefter pornoblade og andet pornomateriale fjernes fra almindelige forretninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles på baggrund af en artikel af dr. med. Gudrun Boysen i Politiken den 15. november 1980 med overskriften »Porno – kulturel miljøforurening«. I denne artikel påpeger forfatteren bl. a., at pornografiens udbredelse efterhånden har fået et sådant omfang, »at man landet over ikke kan købe en avis eller et Anders And-blad uden at få tilbudt pornoen«, hvilket »ikke er uden samfundsmæssig og holdningsskabende betydning«.

Dr. Gudrun Boysen påpeger det uheldige heri og stiller bl. a. det konkrete forslag, at salget af enhver form for porno begrænses til specielle forretninger, således at de, der ikke har interesse i denne retning, »kan færdes uden at blive forulempet«.

Forfatteren fortæller også, hvordan hun oprindeligt forsvarede pornografiens frigivelse i Danmark i overensstemmelse med tidens slogan »make love, not war«, men at den senere udvikling – herunder hendes personlige erfaringer som læge – har overbevist hende om, at udviklingen er blevet en anden end den, man havde ventet. F. eks. er forventningen om, at interessen for pornografi ville svinde, når det ikke længere var »forbuden frugt«, ikke indfriet. Selv om der ikke er ført entydige videnskabelige beviser, tyder meget også på, at der er en klar årsagssammenhæng mellem pornografiens udbredelse og seksualkriminaliteten, ligesom prostitution og pornografi følges ad.

Flertalsopfattelsen i retslægerrådet før pornografiens frigivelse, hvorefter denne skulle have gavnlige virkninger, er heller ikke slået til.

Endelig gøres der i artiklen opmærksom på, at der i pornografien ligger noget klart kønsdiskriminerende, idet det fortrinsvis er kvinder, der indgår som det faste element i pornografi, hvorved kvinden nedværdiges, hvilket hænger sammen med, at det pornografikøbende publikum har vist sig overvejende at være mænd.

Besvarelse (27/11 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Normalpolitivedtægtens § 12 har følgende formulering:

»Stk. 1. På eller ud til veje eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang, må opsætning eller ombæring af plakater eller udstilling, forhandling eller uddeling af skrifter eller billeder ikke finde sted, når det er egnet til at forstyrre den offentlige orden, eller når plakaterne, skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter.«

Om bestemmelsens nærmere indhold kan der i øvrigt henvises til Vagn Greve, Niels Bonde og Ole Scharf: Normalpolitivedtægten (1980). Det antages her bl. a., at almindelige forretninger, hvortil offentlige har adgang, er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, jfr. side 87.

Det kan ligeledes nævnes, at erhvervsmæssigt salg og anden udbredelse af pornografiske billeder af børn er blevet forbudt ved lov nr. 252 af 16. juni 1980 om ændring af borgerlig straffelov.

Det er justitsministeriets opfattelse, at de nævnte bestemmelser på tilstrækkelig måde yder beskyttelse mod anstødelige billeder m. v.

Vedrørende retsgrundlaget i øvrigt om varerestortimenter i butikker m. v. kan henvises til lov nr. 218 af 24. april 1976 om butikstid.

Spm. nr. 238

Til *miljøministeren* (21/11 80) af:

Waldorff (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvor meget kW-prisen skulle være for elektricitet, leveret fra atomkraftværket på Three Mile Island, hvis den skulle dække samtlige omkostninger ved værket?«

Begrundelse

Tilsynet med nukleare anlæg oplyser i en orientering om TMI, 14. oktober 1980, at de samlede oprydnings- og rengøringsarbejder kommer til at koste omkring 760 mill. dollars.

Det vil næppe være rimeligt at lave en beregning udelukkende på den havarerede reaktor (Unit 2), som kun har leveret en elproduktion svarende til 60–70 dage.

[Waldorff]

Der bedes derfor om en beregning for det samlede værk på grundlag af den samlede leverede elektricitet, værket's opførelsesomkostninger, de omtalte oprydningsudgifter samt – hvis det er muligt – en opgørelse af det offentliges udgifter i forbindelse med havariet.

Beregningen laves ud fra den forudsætning, at værket ikke kommer i gang igen.

Besvarelse (25/11 80):

Miljøministeren (Erik Holst):

Som jeg har oplyst i besvarelser af tidligere spørgsmål fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg, indhenter miljøstyrelsen oplysninger om forholdene på atomkraftværket Three Mile Island, og kvartalsredegørelser herom fremsendes til udvalget til orientering. Denne praksis agter jeg at fortsætte.

Det vil efter mit skøn ikke være muligt at foretage en rimelig præcis beregning af den karakter, som spørgeren ønsker.

Jeg kan dog tilføje, at eventuelle oplysninger om elpriserne for a-kraftværker i USA, som miljøstyrelsen på anden vis måtte få oplysning om, vil blive tilstillet udvalget som led i den førnævnte orientering om forholdene på Three Mile Island.

Spm. nr. 239

Til *indenrigsministeren (21/11 80)* af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Vil ministeren give folketinget oplysning om, hvilke retningslinier regeringen anlægger med hensyn til at give udlændinge, der er dømt for kriminalitet, dansk statsborgerskab?«

Begrundelse

I folketingets møde den 18. november gav ministeren oplysning om, at mennesker dømt for narkokriminalitet eller grove voldsmænd eller mordere ikke kan få indfødsret i Danmark (fortryk af folketingets forhandlinger, spalte 2281).

Ifølge en artikel i Berlingske Tidende den 20. november skal ministeren have sendt brev til 2 medlemmer af folketinget, hr. Knud Lind og hr. Dohrmann, hvori det bl. a. hedder: »Efter at have haft lejlighed til at gennemlæse folketingsdiskussionen i går i

forbindelse med 3. behandling af indfødsretsloven, finder jeg det rigtigst at oplyse dig om, at jeg i forbindelse med omtalen af straffedes mulighed for at få indfødsret i Danmark nok er kommet til at udtale mig lige kontant nok.«

Da oplysninger i folketinget ofte bruges i diskussioner og debatter, beder jeg ministeren give oplysning om gældende praksis gennem besvarelse af dette spørgsmål.

Besvarelse (28/11 80):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

De retningslinjer, som regeringen anlægger med hensyn til at give udlændinge, der er dømt for kriminalitet, dansk statsborgerskab, findes nedfældet dels i indenrigsministeriets cirkulære af 6. juni 1968 om meddelelse af dansk indfødsret (naturalisation), samt i en intern vejledning til indenrigsministeriet af 4. juli 1968, som indeholder retningslinjerne for, hvornår indenrigsministeriet kan optage en ansøger på et forslag til lov om dansk indfødsret uden forudgående forelæggelse for indfødsretsudvalget.

§ 4 om vandel i naturalisationscirkulæret af 6. juni 1968 er sålydende:

§ 4. Bødestraf vil i almindelighed ikke være til hinder for naturalisation. Bødestraf for grovere forhold, i særdeleshed for forsættlig overtrædelse af borgerlig straffelov og skatte- og afgiftslovgivningen – herunder administrativt ikendte bøder – udelukker dog normalt fra naturalisation i mindst 3 år fra afgørelsen. Den samme frist vil som hovedregel gælde for ubetinget straf af hæfte eller fængsel i indtil 3 måneder. Betingede domme og tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 723 på vilkår af straffri vandel udelukker normalt i det tidsrum, der ved dommen eller tiltalefrafaldet er fastsat som prøvetid. Fængselsstraf på 3 måneder eller derover og andre frihedsberøvende foranstaltninger i medfør af borgerlig straffelov udelukker i et tidsrum, der fastsættes efter skøn over samtlige foreliggende omstændigheder, men som dog normalt ikke kan udgøre mindre end 5 år fra løsladelse eller udskrivning.

Retningslinjerne for, hvornår indenrigsministeriet selvstændigt kan optage ansøgere på lovforslag, er iflg. vejledningen af 4. juli 1968 som følger:

[Indenrigsministeren]

Bøder: Ved bagatelforseelser er forelæggelse for indfødsretsudvalget ikke nødvendig.

I sager, hvor der foreligger særlig skærpende omstændigheder, herunder navnlig forsætlig overtrædelse af borgerlig straffelov og af skatte- og afgiftslovgivningen, kan forelæggelse for udvalget normalt undlades, når der er forløbet 5 år, fra bøden ikendes.

Ved bøder i øvrigt kan forelæggelse for udvalget undlades, når der er gået 3 år fra bødens ikendelse.

Hæfte: Ved ubetinget straf af hæfte kan forelæggelse for udvalget normalt undlades, når der er gået 5 år fra den endelige afgørelse om hæftestrafen.

Straf for spirituskørsel: Ved førstegangs overtrædelse kan forelæggelse undlades, når der er gået 1 år fra gerningstidspunktet.

I gentagelsestilfælde kan forelæggelse undlades, når der er forløbet 3 år fra gerningstidspunktet.

Betingede domme: Forelæggelse for udvalget kan normalt undlades, når den i dommen fastsatte prøvetid er udløbet.

Tiltalefrafald, jfr. RPL. § 723: Forelæggelse for udvalget kan normalt undlades, når den ved tiltalefrafaldet fastsatte prøvetid er udløbet.

Ubetinget straf af fængsel: Ved fængsel under 3 måneder kan forelæggelse for udvalget normalt undlades, når der er gået 5 år fra den endelige afgørelse.

Ved fængsel på fra 3 måneder til 1 år kan forelæggelse for udvalget normalt undlades, når der er gået 7 år fra løsladelsen.

Ved fængsel på 1 år og derover kan forelæggelse normalt undlades, når der er gået 10 år fra løsladelsen.

Særforanstaltninger: Ved andre frihedsberøvende foranstaltninger i henhold til straffeloven kan forelæggelse for udvalget normalt undlades, når der er gået 10 år fra løsladelse eller udskrivning.

Straf for overtrædelse af lovgivning om euforiserende stoffer: Samtlige sager skal forelægges for indfødsretsudvalget.

Som hovedregel optager indenrigsministeriet uden forudgående forelæggelse for indfødsretsudvalget ansøgere på lovforslag i henhold til ovenstående retningslinjer. Dog bliver alle tvivlsomme sager, ligesom alle de sager, der iflg. ovenstående retningslinjer ikke kan optages på et lovforslag selvstændigt

af indenrigsministeriet, forelagt for indfødsretsudvalget.

Indfødsretsudvalget følger i bedømmelsen af sagerne så vidt muligt ovenstående retningslinjer, men da hver ansøgning bedømmes helt konkret, forekommer der mindre afvigelser herfra.

Spm. nr. 245

Til *ministeren for skatter og afgifter* (24/11 80) af:

Ernst Schmidt (FP):

»I fortsættelse af svaret på spørgsmål nr. 329 af 13. januar 1978 ønskes oplyst, om overvejelserne er tilendebragt med hensyn til at gennemføre en ordning for den skattemæssige opgørelse af kartoffelbeholdninger således, at ligningsrådet hvert år kan fastsætte bindende fremstillingspriser for landbrugsafgrøder på samme måde, som ligningsrådet hvert år fastsætter normalpriser for husdyr.«

Begrundelse

Da det er et udtalt ønske fra både kartoffelavlere og skattemyndigheder at få bedre retningslinier for opgørelse af kartoffelbeholdningers værdi, og da der er gået ca. 20 år til overvejelser, må det være rimeligt at antage, at disse er tilendebragt, så der er blevet klarhed angående spørgsmålet.

Besvarelse (1/12 80):

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

I svaret på spørgsmål nr. 329 af 13. januar 1978, der bl. a. blev begrundet med de meget store prisudsving på kartofler, blev det oplyst, at statsskattedirektoratet havde iværksat overvejelser om at gennemføre en ordning, hvorefter ligningsrådet årligt kunne fastsætte bindende fremstillingspriser for sædvanlige landbrugsafgrøder.

Efter de gældende regler, der er medtaget i den af statsskattedirektoratet årligt udarbejdede ligningsvejledning, skal værdien af kartoffelbeholdninger, der er bestemt til salg, medregnes ved indkomst- og formueopgørelsen. Beholdningerne er omfattet af varelagerloven, og de kan således optages til dagsprisen eller til fremstillingsprisen. Opgørelsen af fremstillingsprisen adskiller sig ikke principielt fra andre erhvervsdrivendes tilsvarende

[Ministeren for skatter og afgifter]

opgørelser. På foranledning af landbrugets organisationer har ligningsrådet dog tiltrådt, at sådanne produkter i mangel af anden opgørelse kan ansættes til 85 pct. af produkternes salgspris.

Kan en landbruger dokumentere den faktiske fremstillingspris, kan denne lægges til grund ved indkomstopgørelsen. Der stilles ved opgørelsen af fremstillingsprisen alene krav om, at de direkte udgifter medregnes. Disse skal som minimum omfatte udgifter til råvarer, udgifter til fremmed forarbejdning samt udgifter til hjælpevarer (f. eks. brændsel).

Statsskattedirektoratet har over for mig oplyst, at man ikke finder anledning til at søge særlige regler gennemført vedrørende opgørelse af fremstillingspriserne for landbrugets afgrøder.

Jeg finder, at der allerede på nuværende tidspunkt er givet tilstrækkelige retningslinier for værdiansættelsen af kartoffelbeholdninger, og kan derfor tilslutte mig statsskattedirektoratets udtalelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om kirkers bestyrelse m. m.

[Af Steffensen (KrF) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 53. Fremsat 29/10 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kirkeministeren (Jørgen Peder Hansen):

Kristeligt folkepartis forslag indebærer, som det også siges i bemærkningerne, bortfald af den indflydelse, som kommunalbestyrelsen har ved fastsættelsen af de lokale kirkelige ligningsprocenter. I en tid, hvor landets økonomiske situation peger på, at vi skal være tilbageholdende på en lang række områder, hvor stat, amter og kommuner må underkaste sig ret så kraftige reguleringer, der nærmer sig nulvækst, kan det måske nok virke en lille smule paradoksalt at stille forslag om ophævelse af den i øvrigt meget begrænsede ret, kommunerne har til at klippe en meget lille del af toppen af de kirkelige budgetter.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at hele denne problematik med kommunernes indflydelse er noget, vi har diskuteret helt tilbage fra århundredskiftet; derfra stammer indflydelsen reelt. Jeg mener, det er vigtigt, at vi tilbagevendende diskuterer disse ting, og derfor har spørgsmålet også været gjort til genstand for og er i øjeblikket til overvejelse i det økonomiudvalg, jeg har nedsat under kirkeministeriet, som behandler disse spørgsmål.

Endvidere er det vel noget af et postulat, når det endda som den væsentligste begrundelse – det er det, der har overrasket mig – for bortfald af den nuværende ordning i bemærkningerne til lovforslaget siges:

»I dag er der imidlertid mange kommuner, hvor en stor del af de skattepligtige personer ikke er medlemmer af folkekirken og derfor ikke betaler kommunal kirkeskat.«

Ifølge de seneste statistikker, som er tilgængelige for os, er tæt på 95 pct. af det samlede antal skattepligtige personer medlemmer af folkekirken, så hvad det er for en stor del ikke-medlemmer, forslagsstillerne i kristeligt folkeparti kalkulerer med, har jeg personlig en lille smule vanskeligt ved at få øje på. Hvis man har haft København i tankerne, kan jeg nævne, at man netop i Københavnsområdet har haft overvejelser i gang om, hvorvidt der var mulighed for allerede i år at få nedsat den kirkelige ligning fra 0,7 til 0,6. Hvad det bliver til er jeg ikke helt bekendt med – det er også mindre væsentligt – men det siger noget om, at økonomien i København ikke er så dårlig endda, hvis det er den kommune, man har tænkt på.

Det er i øvrigt min opfattelse, at forholdet mellem landets kommuner og de lokale kirkelige myndigheder er virkelig godt, og at kommunerne på en rimelig og fornuftig måde også forstår at forvalte den indflydelse, de har på de kirkelige budgetter. Når det alligevel en sjælden gang fremføres i den kirkelige debat, at loven giver kommunerne en overformynders rolle i forholdet til folkekirken, synes jeg, det mere er et psykologisk end et reelt problem. Dette, at loven i virkeligheden bevirker, at de kirkelige myndigheder, provstiudvalgene, skal træde i funktion sammen med de kommunale ligningsmyndigheder, betragter jeg som en fordel, for det har vist sig – det er i hvert fald min erfaring fra i hundredvis af møder landet over – at der er